"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 58 — 1930 | Maanantaina, maalisk. 10 pnä—Mon., Mar. 10 | XIV Vuosik. — Vol. XIV

Neuvostoaate voittaa jalansijaa Kiinassa

Kolmekymmentä miljoonaa ihmistä elää kiinalaisen Neuvostovallan alaisena

Juuri saapunut Punaisen taloudellisen kansainvälisen itäisten maitten ja siirtomaitten asioita käsittelevä tiedonantobulletiini osoittaa, että Kiinassa tällä kertaa on kolmekymmentä miljoonaa asukasta neuvostovallan alaisilla alueilla. Nämä alueet ilmeisestikin sijaitsevat pohjois ja luoteisKiinassa. Neuvostoliiton ja Mongolian rajoja vasten. Nämä alueet, jotka ovat kiinalaisten työläisten ja sorrettujen joukkojen hallinnan alaisia, ovat olleet jo neuvostojärjestelmän perusteella viimeisen kahden vuoden ajan, työläisten ja talonpoikaiskerrosten puolustautuessa omine sotavoimineen ulkonaisia hyökkäyksiä vastaan. Tällaisia neuvostovaltoja on useampia.

Tämä osoittaa, että kiinalaiset sortajoukot ovat vakavasti liikehtimässä vallankumousta kohti kaikkialla Kiinassa. Vallankumouksen porrittaminen, sortavien ja riistokykaa edustavien sotaloordien ja muun maallisen mahdin kukistaminen on ollut suhteellisesti helpompi niissä etäisimmissä kolkissa, joissa imperialistit ja näiden liikkalaisina vallankumouksellista työväenliikettä vastaan toimivat kiinalaiset militaristit eivät olleet niin vässä asemassa taistellakseen työn kerrosten vallankumouksellista kehtimistä vastaan.

Nämä nyt jo olemassa olevat Kiinan työläisten ja talonpoikain neuvostovallat ovat ehdottomana johtavana voimana koko Kiinan työväenluokan vallankumoukselliselle rintalle, joka alati on muodostumassa entistä uhkaavammaksi. Kiinan kapitalistiluokka ja ulkomaiset imperialistit kylläkin tekevät kaikkensa musertaakseen tällaiset liikehdiset alkuunsa, mutta tulevat siinä tuskin onnistumaan miljoonain kiinalaisten sorrettujen noustessa taistelemaan vapautensa ja oman hallitsensa puolesta.

Työläisnaisen murhaajat "viattomia"

KAPITALISTINEN LUOKKAOIKEUS ANTAA SIUNAUKSENSA TYÖLAISTAISTELIJAIN MURHAAMISELLE

CHARLOTTE, N. C., maalisk. 8. — Ella May Wigginsin murhaamisesta syytetyt ja myllyparoonien puolustamat viisi henkilöä vapautettiin eilen Mecklenburgin kaupungin korkeassa oikeudessa. Valamiehistö harkitsi asiaa ainoastaan 35 minuuttia.

Ella May Wigginsn murhasta syytettyjen henkilöiden vapauttaminen on uusi näyte North Carolinan luokkaoikeudesta, sillä oikeuskuulustelussa monet todistajat osottivat syytettyjen olleen paikalla murhan tapahtuessa; nimittipä joku todistaja henkilötkin, jotka ampumisen suorittivat. Siitä huolimatta heidät vapautettiin. Syytettynä olivat Horace Wheelus, Troy Jones, Lowery Davis, Fred Morrow ja O. H. Lunsford. Davis, Morrow ja Jones tunnustivat itse olleensa ampumispaikalla, "mutta ilman aseita".

Syytettyjen vapauttamispäätös on ymmärrettävissä siltä, että heidän puolustajinaan olivat kutomoparoonit, joiden tahtoa oikeuskin noudattaa.

"Pravda" toteaa kriisin nopean kärjistymisen

TYÖTTÖMAIN LIIKEHTIMISET OSOITTAVAT, ETTÄ KAPITALISMIN SISÄISET RISTIRIITAISUUDET VAKAVASTI AJAUTUVAT HUIPPUUNSA

MOSKOVA, maalisk. 8. — Huomattavat neuvostolehdet "Izvestia" ja "Pravda" tehdessään johtopäätöksiä kautta maailman tapahtuneista työttömäin mielenosoituksista, joiden yhteydessä miljoonat nälkiintyneet työläiset olivat liikkeellä Kommunistisen kansainvälisen johdolla, tekevät huomioita, että koskaan sitten viime maailman sodan syttymisen ei kapitalistisen maailman taloudellinen tilanne ole ollut sen kireämpi kuin se on tänä päivänä. Suuret työläisjoukot joutuvat taloudellisten olosuhteittensa pakoituksesta lähtemään taistelun tielle, joka tekee kapitalistisen maailman sisäisten ritsiriitaisuuksien kärjistymisen entistä teräväimmäksi.

Samaan aikaan, osoittaa "Pravda", on työttömyys jatkuvasti pienentymässä Neuvostoliitossa, neuvostohallituksen ollessa tilaisuudessa poistamaan niitä syitä, jotka johtavat työttömyyteen.

Kansallista farmarien liittoa suunnitellaan

Kysymyksessä oleva järjestö on taantumuksellinen luonteeltaan

SASKATOON, Sask., maalisk. 8. — Canadan yhdistyneinen farmarien Saskatchewanin jaoston johdon taholta on ryhdytty suunnitelemaan maata käsittävän kansallisen farmarien järjestön muodostamista, johon järjestöön kuuluisivat jaostona maakuntain farmijärjestöt. Tähän saakka ei ole ollut olemassa minkäänlaista kansallista järjestöä, joka olisi käsittänyt eri maakuntain farmareiden järjestöjä.

Tähän mennessä kerrotaan British Columbian yhdistyneet farmarit-järjestön osottaneen myötämielisyyttään tällaiselle hankkeelle, onpa lupautunut liittymään siihen heti.

Italia tehoistaa sotavarustuksiaan

Osallistuu maailmanlaajuiseen sotavarusteluryntäykseen

ROOMA, Italia, maalisk. 8. — Mussolinin peukalon alla toimiva edustajakamari tänään hyväksyi sotaministeriön menoarvion, jonka mukaan tullaan yhä suurempia rahasummia kuluttamaan sotavarustusten tehoistamiseksi. Erikoisemmin painostettiin, että Italian on ehdottomasti saatava tehoisampia murhavälineitä pysyäkseen yhtä rinnan muun imperialistisen maailman kanssa sotavarusteluissa. Osoitettiin, että miesluvun rauhanaikana suurentaminen ei ole niin tärkeätä kuin viimeaikaisimman taistelukoneiston saaminen tykistön, lentokoneiden y. m. aloilla. Sotalaitoksen koneellistuttaminen tekee mahdolliseksi sodan sattuessa nopeasti mobilisoida väkeä armeijaan, rauhanaikaisen armeijan olelssa pienemmän.

Ranskan ja Itallan keskeistä ristiriitaisuutta kuvaa eräiden edustajain lausunto edustajakamarissa, näiden viitatessa Ranskan varustautuneisuuteen Italian rajamailla ja painostaessa Italian varustautumisen tarpeellisuutta. Ranskan kerrottiin kuluttavan biljoonia armeijansa kehittämiseksi ja Italian "kansallisen puolustuksen" katsottiin vaativan myös huikeita rahamyönnytyksiä sotilaskoneiston tehoistamiseksi.

Koko imperialistinen maailma on sotavarusteluryntäyksessä tällä kertaa, kaikkien näiden edesottamisien osoittaessa alati kiihtyvää sodan vaaraa Neuvostoliittoa kohtaan.

Keski-Ontarion työläisnaisten päätöslauselmat "Toverittaren" postikiellon ja vallitsevan työttömyyden johdosta

HYVÄKSYTTY KESKI-ONTARION TYÖLAISNAISTEN NEUVOTTELUKOKOUKSESSA SUDBURYSSÄ MAALISKUUN 10 PNÄ 1930

Päätöslauselma "Toverittaren" postikiellon johdosta:

Koska Astoriassa, Ontonissa, ilmestyvältä ainoalta suomenkieliseltä työläisnaisten äänenkannattajalta "Toverittarelta" on kielletty pääsy Canadaan, jolle julkaisulle Canadassa asuvat suomenkieliset työläisnaiset ovat antaneet tunnustuksensa tietojen levittäjänä ja vapaana ajatuksien julkituojana oman luokkamme keskuudessa, niin me työläisnaisten liittoon Keski-Ontariossa kuuluvat jäsenet, kokoontuneena neuvottelukokoukseen Sudburyssa, Ontariossa, maalisk. 10 pnä 1930, vaadimme mainitulle lehdelle, "Toverittarelle" pikaisesti palautettavaksi postioikeudet.

Tästä päätöksestä lähetetään kopiot Canadan ja Yhdysvaltain ylipostimestareille ja "Toverittaren" julkaisijalle.

Hyväksytty yksimielisesti yllämainitussa kokouksessa.

Päätöslauselma Canadassa vallitsevan työttömyyden johdosta:

Koska työttömyys on kapitalistisen tuotantojärjestelmän seuraus, mistä johtuva tilanne tekee tuotannon rationalisoimisen johdosta päivä päivältä yhä vakavammaksi, aiheuttaen työväenluokalle voittamattomia kärsimyksiä, ja koska hallitus ei ole ryhtynyt minkäänlaisiin toimenpiteisiin työttömyyden lieventämiseksi, niin me työläisnaisten liiton Keski-Ontarion jäsenet kokoontuneina neuvottelukokoukseemme Sudburyssa, Ont., maalisk. 10 pnä 1930, vaadimme, että hallituksen on heti ryhdyttävä pikaisiin toimenpiteisiin sanotun asian korjaamiseksi ja asetumme kannattamaan työttömien vaatimuksia, jotka ovat:

1) Työtä tai täysi ylösplto ammattiunioiden taksan mukaan.

2) On järjestettävä työttömyysvakuutus joko valtion tai työnantajien kustantamana.

3) Työttömiä ei saa tuomita irtolaisuudesta tai muista saman tapaisista syistä, silloin kun työttömillä ei ole rahaa elkä asuntoa.

Tämä päätöslauselma lähetetään Canadan liittohallituksen työasiain ministerille.

Hyväksytty yllämainitussa neuvottelukokouksessa yksimielisesti.

Ranskan tulvatilanne vakava

UUTTA KATASTROFIA VIELÄ PELÄTÄÄN

PARIISI, maalisk. 10. — Ranskan parlamentissa päätettiin yksimielisesti luovuttaa 100,000,000 frangia (n. 40 milj. dollaria) Etelä-Ranskan tulva-alueille hädän lieventämiseksi.

Toulouse, Ranska. — Hallitus on varoittanut asukkaita, että toinen tulvan vaara saattaa uhata vielä Etelä-Ranskan maakuntia, mitkä nyt jo ovat kärsineet niin paljon tulvasta, että sen kuvaillaan olleen kauheamman kuin Mississippin tulvan. Gironde-laaksossa asuvat maanviljelijät ja tehdastyöläiset ovat jo poistuneet kodeistaan.

Surmansa saaneiden lukumäärän arvellaan olevan vielä suuremman kuin mitä tähän asti saapuneet tiedot ovat osottaneet sen olevan. Garonnesta, Tarnin laaksosta on tullut tieto, että siellä yksistään on löydetty 250 ruumista, ja 1,500 taloa on täydellisesti tuhoutunut.

Sisäviraston antaman tiedon mukaan tulvan tuottama aineellinen vahinko nousee ainakin 600,000,000 frangiin.

Papit jälleen punakauhussa

Pelkäävät kommunistista työtä lasten keskuudessa

LONTOO, Eng., maalisk. 9. — Täällä pidetyssä kristinopin edistämisyhdistyksen kokouksessa annetussa raportissa selostettiin Canadassa olevan 1,700 bolshevikkisunnuntaikoulua, ja bolshevistisen järjestämisen lasten keskuudessa sanotaan olevan paljon paremman kuin kristinopin levittämisen.

Kun Toronton edustajilta kysyttiin raportin todenperäsyyttä, niin he myönsivät että maassa on joku määrä sellaisia sunnuntaikouluja, joissa opetetaan "radikaalisia" oppeja, mutta väittivät että näiden vaikutusvalta ei olisi kovin suuri.

Tämä osottaa papiston olevan peloissaan kommunistisen kasvatustyön levenemisestä lasten keskuuteen.

"Rauhanaate" on perustuslakivastainen

OTTAWA, maalisk. 8. — Agnes MacPhailin yritys saada kaikkiin Canadan yliopistoihin rauhanaate oppiaineeksi, joutui parlamentissa saman kohtalon alaiseksi kuin hänen viime vuotinen yrityksensä, saada parlamentin määräämään järjestettäväksi hallitukseen erikoinen rauhan virasto. Pitkän keskustelun jälkeen hänen päätösehdotuksensa lähetettiin kansainvälisiä suhteita käsittelevälle komiteale.

Pääministeri MacKenzie King ja jotkut muut parlamentin jäsenet, vaikkakin ylistivät ehdottajan jatkuvaa "rauhanintoa", välttivät hänen ehdotuksensa olevan perustuslakivastaisen.

Samalla kertaa kuin imperialistinen sotajuonissa mukana oleva kanadalainen valtaluokka paljastaakin luonteensa tällä tavoin, on Agnes MacPhailinkin yritys ainoastaan työväen silmään peittämistoimenpide, sillä pysyvämen rauha sellaisenaan on mahdottomuus kapitalismin vallitessa.

Kommunistipuoluetta taasen tutkittaisiin

Yhdysvaltain kongressissa tullaan esittämään erikoisen ohranalaitoksen järjestämistä

WASHINGTON, maalisk. 7. — Lainlaatijakunnassa Hamilton Fish (New Yorkista) tulee esittämään, että $5,000 myönnettäisi "Kommunistipuolueen toiminnan tutkimiseksi Yhdysvalloissa". Fishin esitykseen sisältyy, että valitaan 5-henkinen komitea, joka "tutkii":

1) Kommunistien propagandatyötä kululaitoksissa. 2) Kommunistipuolueen jäsenien toimintaa Yhdysvalloissa. 3) Trade nion Unity Leagueta. 4) Kaikkia Kommunistipuolueen apujärjestöjä. 5) Kommunistisen Kansainvälisen toimintaa Yhdysvalloissa. 6) Neuvostohallituksen kauppalähetystö Amtorgia. 7) Daily Workeria ja kaikkia ryhmiä ja yksilöitä, jotka opettavat ja kiihoittavat kumoamaan Yhdysvaltain hallituksen väkivaltaisin keinoin ja yrittävät kaivaa maaperää "meidän tasavaltaisen" hallitusmuotomme alta kiihoittamalla mellakoimiseen, sabotaasin käyttöön ja vallankumoukselliseen epäjärjestykseen.

Fisherin ehdotus tulee käsiteltäväksi lähimmässä tulevaisuudessa. — Kommunistipuolueen ja sen toiminnan "tutkiminen" siis edelleenkin pysyy päiväjärjestyksessä. Miksi esim. sosialistipuoluetta ei "tutkita"?

Neuvostohallitus lupaa apua mennoniiteille

Hätätilaan joutuneet uskonlahkolaiset tulevat saamaan avustusta jos liittyvät kollektiiveihin

KARKOV, U.S.S.R., maalisk. 8. — Tänään ilmoitettiin, että Neuvostohallitus tarjoaa avustusta mennoniiteille, jotka pyrkivät pois Neuvostoliitosta mutta eivät kuitenkaan voineet lähteä erinäisten vaikeuksien vuoksi. Tämä on erikoinen uskonlahko, joka aikoi kokonaisuudessaan siirtyä pois Ukrainan alueelta, mutta ei voinutkaan niin tehdä. Neuvostohallitus on luvannut palauttaa heille jälleen mahdollisuus päästä elämisen alkuun, antamalla toimenviljaa ja maata heille, sekä ilmaisuuden liittyä kollektiiveihin tarjouksiin.

Tämä tarjous ei koske huonnollestikaan rikkaita kulakkeja, jotka vastustavat kollektivisoimissuunnitelmaa jokaisessa käänteessä. On todennäköistä, että mennoniitit, jotka oli aikomus siirtyä Canadaan ja Etelä-Amerikaan tulevat ottamaan tarjouksen vastaan ja asettumaan varsinaisesti asumaan Neuvostoliiton alueelle.

Ilmapalloja yksityistä käyttöä varten

TOMS RIVER, N. J., maalisk. 8. — Anton Heinen, saksalaisten zeppelinien sodan aikainen päällikkö, on ilmoittanut ryhtyvänsä rakentamaan erikoista "fool-proof" perheilmalaivaa, mikä ei tule maksamaan muuta kuin $1,000. Hänen elostuksensa mukaan se tulee olemaan 95 jalkaa pitkä, ja kulkee korkeintaan 75 mailia tunnissa täydessä lastissa. Siinä tullaan käyttämään Heinen omaa keksimää erikoista kaasua, mikä ei rajähdä. — Nämä vielä tulevat rajoittumaan elosteliajain leikkikaluiksi.

Amerikalaisvastainen liike voimakas Haitissa

AMERIKALAINEN SORTO KUOHUTTAA HAITILAISIA

PORT AU PRINCE, Haiti, maalisk. 8. — Haitissa jatkuvat amerikalaisvastaiset liikehtimiset edelleen voimakkaana. Kansallisten tunnusten alaisena toimivat porvariryhmät kylläkin koettavat hämätä työväestön liikehtimistä itsenäisyys, y.m. valheellisilla tunnuksilla. Etenkin saaren eteläpuolella on mielialа perin vihamielinen amerikalaisia vastaan, joskin viranomaiset ovat porvarillisten uutistoimistojen tietojen mukaan vakuutettuja, että mitään vakavampia kuohumoita ei tule tapahtumaan.

Amerikalaisten tilanne on päivä päivältä käymässä tukalammaksi Haitissa, sillä sen väestö armottoman imperialistisen sorron alaisena ehdottomasti joutuu taistelemaan sortajia vastaan.

Taloudellinen kriisi arveluttaa Mussolinia

Fascistidiktaattori kiinnittää huomiota Italian vakavaan taloudelliseen ahdinkotilaan

ROOMA, Italia, maalisk. 8. — Mussolini puhuessaan täällä kokoontuneille italialaisten kaupunkien ja kuntien pormestareille julkisesti tunnusti Italian olevan ankarassa taloudellisessa kriisissä. Valtio on rahallisesti tilanteessä, jolloin Mussolinin lausunnon mukaan on kaikki yleiset työt, jotka eivät ole aivan "välttämättömästi tarpeellisia", keskeytettävä.

Italian hallitus pyrkii vakiinnuttamaan tilannetta kaikin keinoin, voimatta kuitenkaan saavuttaa ratkaisua tilanteelle, joka on alati muodostumassa entistä kriittilisemmäksi. Työttömyys lisääntyy ja valtiotalouden edessä häämöttää vararikko. Tällainen tilanne on vallalla myös muissa Europan maissa, kapitalismin sisäisten ristiriitaisuuksien ollessa äärimäiseen pisteeseen kärjistyneitä.

Timminsin hiihtomestaruuskilpailut

Tuuttila ensimäisenä kymmenellä kilometrillä, Frantsi kahdellakymmenellä — Timmins voittanut joukkuehiihdon

(Sähkösanomatieto Vapaudelle)

TIMMINS, Ont., maalisk. 9. — Täällä tänään ja eilen pidetyissä Canadan suomalaisten työläisten urheiluliiton hiihtomestaruuskilpailuissa saavutti H. Tuuttila ensimäisen sijan kymmenen kilometrin matkalla. E. Frantsi saavutti mestaruuden 20 kilometrin hiihdossa sekä R. A. Reinikainen mestaruuden ikämiesten kymmenen kilometrin hiihdossa.

Joukkuekilpailussa saavutti Timminsin urheiluseura "Ilo" ensimäisen tilan. Alle kahdeksantoista-vuotiaitten poikien sarjassa voitti Willie Vesa ja Mrs. Edith Isacson naisten hiihdossa.

Kilpailuista tulee myöhemmin yksityiskohtaiset selostukset.

Kommunistinen kulkue hajoitettu Jerusalemissakin

Kommunistit toiminnassa kaikkialla

JERUSALEM, maalisk. 10. — Brittiläisten ja alkuasukaspoliisien kerrotaan hajoittaneen kommunistien järjestämän mielenosoituskulkueen, mikä oli järjestetty kaupungin ulkopuolella, tarkoituksella marssia läpi "pyhän" Jerusalemin.

Kiinalainen sotamarsalkka lähtee maanpakoon

SHANGHAI, Kiina, maalisk. 8. — Nankingin hallitus ilmeisestikin oli saavuttanut täydellisen voiton marsalkka Yenhsihsanin yli, sillä tämä on ilmoittanut luopuvansa kaikista hallinnollisista tehtävistään Shansin maakunnassa ja pyytänyt lupaa päästä matkustamaan ulkomaille kenraali Fengjusiangin kanssa.

Varmoja tietoja ei vielä ole saatu mitä tulee tapahtumaan niille 300,000 sotiaalle, jotka olivat hänen komennuksensa alaisena, ja jotka jäivät nyt ilman päällikköä hänen antautuessaan ja suostuessaan kansallisen hallituksen vaatimuksiin.

Lisätietoja työttömäin mielenosoituksista

Valtavat työläisjoukot rientäneet kaduille protesteeraamaan riistojärjestelmää vastaan

Sotavarustuksia alati tehostetaan

LAIVASTOKONFERENSSI VALMISTAUTUU UUTEEN SOTAAN

LONTOO, Eng., maalisk. 8. — Laivastokonferenssin vedenalaisten komitean kerrotaan ajautuneen karille, mistä se nyt koettaa kaikin voimin päästä pois. Ranskalaiset ovat nimittäin tehneet esillaisen ehdotuksen, että jos se tulee hyväksyttäväksi, niin silloin tulee vedenalaisten vähentämisen sijasta rakennettavaksi uusi vedenalaisten "yläluokka", entistä suurempia ja tehokkaampia aluksia. Jos ranskalaiset tässä onnistuvat, niin siinä tapauksessa tulee vedenalaisia olemaan kolmessa luokassa: ensim. ranskalaisten ehdottamat yli 2,000 tonnia kantavat; toinen 2,000—600 tonnin kantoiset; kolmas alle 600 tonnia.

Englantilaiset ja yhdysvaltalaiset ehdottivat korkeimmaksi vedenalaisten kantavuudeksi 1,800 tonnia. Italia, jonka tarkoituksena on yrittää saada vähennettyä Ranskan laivastoa, yhtyi tähän. Mutta japanilaiset eivät sanoneet tyytyvänsä mihinkään lukuun alle 2,000.

Ranskalaiset sanoivat lopuksi, että he eivät perusta mikä erikoinen määräluku asetetaan, jos heille annetaan lupa pitää joku määrätty määrä vedenalaisia aina 3,000 tonnin asti.

Ranskalla nyt on "Surcouf", joka oikeastaan on vedenalainen risteilijä. Vedenpäällä ollen on se 2,880 tonnin kantoinen; veden alla 4,300. Se voi kuljettaa erikoista vesitasoa, jonka siivet voidaan sulkea ja joka voi ylidessä minuutissa laskea veteen. Se kuljettaa torpeedoputkia määrätyn määrän, sekä noin 6.1 tuuman tykkiä. Samalla se voi kuljettaa 150 henkisen miehistön.

Työttömyys huolestuttaa valtaherroja

SUUNNITTELEVAT MUKA TYÖTTÖMYYSAVUSTUSTA

WASHINGTON, D. C., maalisk. 8 — Työministeri Davisin arviohuun mukaan on Yhdysvalloissa 3,000,000 työtöntä. Senaatin johtohenkilöt ovat ollect työministerin kanssa yhteisissä neuvotteluissa työttömyystilanteen lieventämisen suhteen. Mutta mitään pikaisia ja auttavia toimenpiteitä ei heillä ole ollut tarjottavana. Indianan valtion senattori on luvannut kiirehtiä yleisten rakennusten lakiehdotusta, mikä myöntäisi käytettäväksi näihin tarkoituksiin $230,000,000. Mutta ennenkuin tämä laki on mennyt läpi, niin ottaa vielä pidemmän aikaa. Työttömät saavat sillä aikaa olla nälässä ja kurjuudessa. Paljaat lupaukset eivät auta.

Wellandin kanava valmistuu

TORONTO, maalisk. 8. — Luotettavista lähteistä saatujen tietojen mukaan avataan huhtik. 21 päivä liikenteelle kolme mutta sulkua Wellandin kanavalla, siis useita kuukausia aikaisemmin mitä etukäteen on osattu arvioida. Ennen tätä päivää valmistuvat sulut 1, 2 ja 3 Port Welleriss'ä, Ontarion järven puolella. Ennen Dominion päivää pitäisi kaikki sulut olla valmiina ja silloin tulee Ottawasta 500 hengen seurue, pääministeri ja koko hallitus, ottamaan osaa kanavan avajaisjuhlaan.

VIINASOTA SALAKULJETTAJAIN KANSSA JATKUU

Lorain, O., maalisk. — Rannikkovartijat ampuivat eilen ehkä kuolettavasti Fred Hentrie-nimistä, detroitilaista miestä, ja vangitsivat hänen toverinsa Joe Hannan. Vartijat ajoivat näitten väkijuoma-alusta takaa, saaden sen kiinni puolivälissä Lorainin ja Clevelandin väliä. Alus oli varustettu erikoisilla suojavarusteilla. Viisi-kahdekas osa tuuman paksuinen teräslevy oli kiinnitetty ympäri aluksen runkoa, melkein vesirajaa myöten. Aluksella oli 1,000 laatikkoa väkijuomia.

DETROIT, Mich., maalisk. 7. — Eilen toimeenpantiin täällä suurin mielenosoitus mitä vielä on täällä onnistuttu alkaansaamaan, yli 100,000:nen työläisen rientäessä kommunistisen puolueen kutsun mukaisesti kaduille työttömyyspäivän mielenosoitukslin. Poliisi oli varustettuna panssariautoilla, kuularuiskuilla sekä kaikilla viimeaikaisemmilla sodankäyntimenetelmillä, valmiina murskaamaan työläisten liikehtimiset kansainvälisenä työväenluokan mielenosoituspäivänä.

Poliisin rajusti hyökätessä työttömäin ja yleensä mielenosoituksiin osallistuvien työläisten päälle tapahtui lukuisia yhteenottoja, joiden seurauksena kaksikymmentäkuusi henkilöä on sairaalassa yhteenotoissa saamistaan vammoista. Loukkautuneitten joukossa on m.m. yksi poliisi.

110,000 New Yorkissa mielenosoituksissa

NEW YORK, maalisk. 7. — Täällä myös toimeenpantiin suurimmat mielenosoitukset kaupungin historiassa. Union Square ja kaikki siihen johtavat kadut olivat tulviliaan työläisiä, jotka vastaan ne 25,000 poliisia, jotka olivat erikoisesti mobilisoitu tämän mielenosoituksen varalta, olivat tehottomia. Poliisin hajoittaessa mielenosoituskulkueen tämän pyrkiessä marssimaan kaupungintalolle, kulkeutui suuria työläisjoukkoja kaupungintalolle kukin omia teitään, ja siellä toimeenpantiin tolnen mielenosoitus. Työttömien lähetystö, jonka piti mennä kaupungin majuri Walkerin puhille pidätettiin, kuuluen tähän lähetystöön Foster, Amter ja Minor sekä kaksi muuta työtöntä työläistä.

5,000 B stonissa

BOSTON, Mass., maalisk.7. — Eilen oli täällä liikkeellä 50,000 työläistä työttömien mielenosoituksessa, jota vastaan poliisihurtat hyökkäsivät ja vangitsivat seitsemän, m.m. Roy Stephensin, joka toimii Kommunistipuolueen piiriorganiseeraajana. Suuret työläisjoukot olivat päättäneet marssia kaupungintalolle, sekä tekivät vakavan yrityksen tehdä niin, mutta poliisi teki kaikkensa sen ehkäisemiseksi. Yhteenotot poliisin kanssa jatkuivat myöhään.

10,000 Washingtonissa

WASHINGTON, D. C., maalisk. 7. — Täällä oli eilen kymmenen tuhatta työläistä valkoisen talon edustalla työttömyysmielenosoituksella, poliisin käyttäessä kapuloita ja kyynelkaasupommeja joukkojen hajoittamiseksi.

Kilpailu amerikalaisen ja canadalaisen karbiidin kesken

Amerika asettanee tullin canadalaiselle karbidille

WASHINGTON, D. C., maalisk. 10. — Senaatin raha-asiain komitea on tehnyt esityksen yhden sentin tullin asettamiseksi karbidille paunaa kohden. Tolset vastustivat, vaatien karbidia edelleenkin pidettäväksi vapaalistalla, asettaen lopulta vastaehdotuksen puolen sentin tullille, mutta tämä hyljättiin. Tämä tulli tulee luonnollisesti suojaksi Canadasta tuotavaa karbidia vastaan. Yhdysvaltalainen Union Carbide-yhtiö lähettää ulos 2,500,000 paunaa karbidia, mutta tästäkin menee Haitiin, Porto Ricoon ja Filippiineille 1,756,000 paunaa, ja loppu ulkomaille. Canada lähettää ulos 9,000,000 paunaa, ja tullin kannattajat pelkäävät, että ilman tullia Canada saattaisi lähettää kaikki karbidiin Yhdysvaltoihin.

Tätä suojatullia erikoisesti palnostettiin sillä perusteellä, että sen kautta annetaan työtä suurelle joukolle miehiä, jotka canadalaisen tavaran maahan tullessa saattaisivat joutua työttömiksi. Mutta tullista joutuvat kärsimään mainarit ja farmarit, jotka ostavat karbidia, ja joutuvat tullin vuoksi siitä maksamaan enemmän.

Rahamies pidätetty huijauksesta

HAMILTON, maalisk. 4 — Täällä vangittiin eilen C. E. Weller, samannimisen osakefirman presidentti neljän väärennyssyytöksen perusteella. Vangitseminen toimitettiin sen jälkeen kun osakefirman tilikirjat oli tarkastettu maakunnan prokuraattorin määräyksestä. Kirjanpitäjä Porter Adams pidätettiin todistajaksi.

Työläisnaisen murhaajat "viattomia"

KAPITALISTINEN LUOKKAOIKEUS ANTAA SIUNAUKSENSA TYÖLAISTAISTELIJAIN MURHAAMISELLE

CHARLOTTE, N. C., maalisk. 8. — Ella May Wigginsin murhaamisesta syytetyt ja myllyparoonien puolustamat viisi henkilöä vapautettiin eilen Mecklenburgin kaupungin korkeassa oikeudessa. Valamiehistö harkitsi asiaa ainoastaan 35 minuuttia.

Ella May Wigginsn murhasta syytettyjen henkilöiden vapauttaminen on uusi näyte North Carolinan luokkaoikeudesta, sillä oikeuskuulustelussa monet todistajat osottivat syytettyjen olleen paikalla murhan tapahtuessa; nimittipä joku todistaja henkilötkin, jotka ampumisen suorittivat. Siitä huolimatta heidät vapautettiin. Syytettynä olivat Horace Wheelus, Troy Jones, Lowery Davis, Fred Morrow ja O. H. Lunsford. Davis, Morrow ja Jones tunnustivat itse olleensa ampumispaikalla, "mutta ilman aseita".

Syytettyjen vapauttamispäätös on ymmärrettävissä siltä, että heidän puolustajinaan olivat kutomoparoonit, joiden tahtoa oikeuskin noudattaa.

Neuvostoliiton–Yhdysvaltain kauppa kasvaa

Amerikalainen vienti muodostaa kolme neljättä osaa kauppa. . vaihdosta

WASHINGTON, D. C., maalisk. 8. — Täällä annetaan liittohallituksen kauppaaslain departementin toimesta tietää, että Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välinen kauppavaihto on tähän mennessä noussut 600,000,000 dollariin, josta summasta amerikalainen vienti Neuvostoliittoon muodostaa kolme neljättä osaa. Neuvostoliiton viisivuotissuunnitelman mukaisesti tullaan suuressa määrin hankkimaan koneita, y.m. ulkomailta. Neuvostoliiton teollisuuksien saattamiseksi pohjalle, jolloin ne voivat aloittaa tehokkaamman tuotannon suunnitelmien mukaisesti.

Traktoritehdas avataan plan Stalingradissa

STALINGRAD, U.S.S.R., maalisk. 7. — Täällä on valmistettu täkäläisessä traktoritehtaassa ensimäinen traktori, jota tullaan etupäässä käyttämään kokeiluja varten. Erinäisten virkailijain toimesta on ilmoitettu, että Stalingradin traktoritehdas tulee hetimiten aloittamaan varsinaisen tuotannon, alkaen valmistamaan traktoreita neuvostotalouksille joukkotuotannon merkeissä.

Tämäkin on suuri saavutus, joka osoittaa, että Neuvostoliiton viisivuotissuunnitelmaa ollaan toteuttamassa äärettömän nopeassa tahdissa kaikista niistä vaikeuksista huolimatta, joita ilmenee tällaisen uudistamishankkeen toteuttamisen yhteydessä.

Saksalais-puolalainen kauppasopimus kypsymässä

VARSOVA, Puola, maalisk. 8. — Saksan ja Puolan väliset kauppaneuvottelut, jotka ovat olleet käynnissä viimeisen viiden vuoden ajan, jotka ovat aina tähän tästä syystä ja toisesta keskeytyneet, ovat vihdoinkin saatu johdetuksi asteelle, jolloin sopimusluonnos on jo valmis. Täällä ollaan varmoja, että se tullaan allekirjoittamaan kummankin maan edustajian toimesta.

Tämän jälkeen vielä tulee kysymys sopimuksen ratifioinnista edustajakamarien toimesta, mutta täkäläiset diplomaattiset piirit ovat vakuutettuja, että siinä ei tule olemaan mitään vaikeuksia niin pian kuin neuvottelut ovat onnellisesti loppuun suoritetut.

Lyijykuula kielessä 12 vuotta

PARIISI, maalisk. 10. — Täällä on tavattu nainen, jolla on revolverin kuula ollut kielessä 12 vuotta, ja hän on voinut puhua selvästi, tietämättä itsekään kuulan olemassaolosta.

Kysymyksessä oleva nainen oli mennyt lääkärin luokse, valittaen tuntevansa kielessään kutkuttamista. Lääkäri otti X-sädekuvan ja näki kielessä olevan lyijykuulan. Kuula poistettiin ja painoi se kaksi ja puoli grammaa. Nainen selitti tulleensa ammutuksi 12 vuotta sitten, mutta uskoi itse kuulan menneen läpi molempien poskiensa.

Ranskan tulvatilanne vakava

UUTTA KATASTROFIA VIELÄ PELÄTÄÄN

PARIISI, maalisk. 10. — Ranskan parlamentissa päätettiin yksimielisesti luovuttaa 100,000,000 frangia (n. 40 milj. dollaria) Etelä-Ranskan tulva-alueille hädän lieventämiseksi.

Toulouse, Ranska. — Hallitus on varoittanut asukkaita, että toinen tulvan vaara saattaa uhata vielä Etelä-Ranskan maakuntia, mitkä nyt jo ovat kärsineet niin paljon tulvasta, että sen kuvaillaan olleen kauheamman kuin Mississippin tulvan. Gironde-laaksossa asuvat maanviljelijät ja tehdastyöläiset ovat jo poistuneet kodeistaan.

Surmansa saaneiden lukumäärän arvellaan olevan vielä suuremman kuin mitä tähän asti saapuneet tiedot ovat osottaneet sen olevan. Garonnesta, Tarnin laaksosta on tullut tieto, että siellä yksistään on löydetty 250 ruumista, ja 1,500 taloa on täydellisesti tuhoutunut.

Sisäviraston antaman tiedon mukaan tulvan tuottama aineellinen vahinko nousee ainakin 600,000,000 frangiin.

VAPAUS
Canadan suomalaisen työväestön ääni ja äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kolmesti viikossa, paitsi sunnuntai- ja pääsiäispäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino-osasto talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

Taloudenhoitaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:
3 vk.$4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muihin ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menoaikeilmoitukset $1.00 per palstatuuma. — Nimenmuutosilmoitukset 50c kerta, $1.00 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerotilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset 1.00 kerta. — Kuolemailmoitukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistoväsytä. — Ilmoitusten tiedot ja osoitteenmuutokset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoituskonttoreiden on, vaadittaessa, lähetettävä ilmoituksiinsa etukäteen.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ostamaanne kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenne toimijan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Yhdysvaltain suom. järjestö peruuttaa toimenpiteitään

Canadan Suomalaisen Järjestön toimeenpaneva komitea on vastaanottanut Yhdysvaltain suomalaiselta työväen järjestöltä kirjeen, jossa m.m. sanotaan:

"New York, maalisk. 6 p. 1930.

"Toveri John Virta:

"Canadan S. Järjestön sihteeri: Koska Komintern on tutkinut Canadan kommunistipuolueen ja Canadan Järjestön sekä 'Vapauden' väliset ristiriitaisuudet sekä asiat palautettu jälleen normaaliin Canadan kommunistipuolueen ja suomalaisen järjestön ja sen laitosten välillä, niin ne välit jotka ovat olleet katkaistuna Amerikan S. T. Järjestön ja sen sanomalehtien ja laitosten välillä, puolestamme palautetaan jälleen normaaliin, aikaisempien sopimuksien pohjalle. Olemme asiasta saaneet tiedoituksen Canadan kommunistipuolueelta, jonka johdosta järjestön tp. k. tämän kuun 4 pnä pitämässään kokouksessa asian käsitteli ja teki yllämainitun päätöksen. Toivomme, että asiat tästä eteenpäin kulkevat yhteisymmärryksessä ja toverillisessa suhteessa näiden veljesjärjestöjen välillä."

Toverillisesti
Matti Wick, S. T. Järjestön siht."

* * *

Kuten edellisestä näkyy, on Yhdysvaltain veljesjärjestön johto Kominternin komissionin päätöksen johdosta päättänyt peruuttaa ne toimenpiteet, joihin se oli ryhtynyt Canadan Suomalaisen Järjestön toimeenpanevaa komiteaa vastaan. Pidämme Yhdysvaltain suomalaisen työväen järjestön toimenpidettä ensimäisenä askeleena sen repeytymän korjaamiseksi, joka Canadan kommunistipuolueen ja Canadan suomalaisen järjestön selkauksen yhteydessä syntyi molempien veljesjärjestöjen välille. Tähän nähden ei puoleltamme ole muuta huomautettava kuin että nämä ikävyydet olisi tullut välttetyksi, jos yhdysvaltain toverimme olisivat alun perin ennakkoluulottomasti ja ymmärtämyksellä suhtautuneet järjestömme alaalla syntyneisiin vaikeuksiin.

Edelleen lehtiliikkeiden suhteen toistamme että varsinaista välien rikkoutumista lehtiliikkeiden välillä ei ollut tapahtunut, vaan liikevaihto molempien järjestöjen lehtiliikkeiden välillä jatkui voimassaolevan sopimuksen mukaisesti, vaikka yhdysvaltalainen toverijärjestömme johto olikin julistanut suhteet katkaistuksi.

Tervehdimme muuten tyydytyksellä Yhdysvaltain toverijärjestön kirjelmää järjestömme ja Vapautta vastaan päätettyjen toimenpiteiden peruuttamisesta ja toivomme että toverilliset suhteet mitä pikemmin palautuisivat molempien veljesjärjestöjen välille.

Canadan suom. järjestön t. p. k.

Gandhin "veretön sota"

Intia on vuosi vuodelta alkanut yhä enemmän huolestuttaa brittiläisiä vallanpitäjiä. Vuosikymmenien aikana kärsityt vääryydet ja sorto ovat herättäneet intialaisissa voimakkaan kansallisen vapausliikkeen. Tämä kansan pohjakerrosten liikehtiminen on osaksi kumouksellista luonteeltaan, ja uhkaa se vakavasti englantilaisten yliherruutta. Olojen kärjistyminen Intiassa kulkee rinnan muiden siirtomaakansojen vapausliikkeen nousun kanssa. Se on luonnollinen tulos siirtomaakansojen pakoittamisesta kapitalistiseen riistoon ja orjuuteen vieraiden valloittajien ikeen alla.

Mutta tässä liikkeessä on myöskin mukana kansallisporvarillisia aineksia, jotka käyttävät kansallisuuskysymystä vipusimena, pyrkiessään suurempaan riippumattomuuteen. Tähän muotoon pukeutuu kotimaisen porvariston nousu. Samalla kun tämä porvaristo haluaa kansallista "vapautta", vastustaa se jyrkästi kansan pohjakerrosten vapautumistaistelua. Se on valmis käyttämään välikappaleenaan sortoon ja kurjuuteen kyllästynyttä siirtomaaköyhälistöä, mutta ainoastaan omia tarkoituksiaan varten.

Tällaista on Gandhin ja hänen luutnanttiensa, Patelin, Nehrun y.m. "itsenäisyystaistelu" Intiassa. Gandhi on lähettänyt Intian varakuninkaalle uhkavaatimuksen, että jollei Britannia myönny Intian riippumattomuusvaatimuksiin, tulevat kansalliset aloittamaan taloudellisen boikottussodan ja sabotaasitaistelun hallitusta vastaan muutaman päivän kuluttua. Tämä taistelu tulee olemaan "veretön", käsittäen intialaisten siviilivirkailijain y.m. lakkoja, kieltäytymistä verojen maksamisesta ja englantilaisten vallanpitäjien hallinnollisten toimenpiteiden boikottaminen, yleistä "tottelemattomuutta", j.n.e. Gandhi selittää vastustavansa väkivaltaa, mutta myöntää, että rauhallinen vastarinta saattaa johtaa väkivaltaisuuksiin. Edustajakamarin puhemies Patel selittää sensijaan avoimesti, että Intiassa tulee puhkeamaan itsenäisyyssota.

Tilannetta Intiassa voidaan todella pitää erittäin kriittillisenä, mutta ei sen vuoksi, että Gandhi tahi hänen lähimmät apurinsa horjuttaisivat "järjestettyä hallitusvaltaa". Tilanne on uhkaava siksi, että kansan pohjajoukkojen kumouksellinen tyytymättömyys on saavuttanut räjähtämispisteen. Työläiset ja köyhät talonpojat ovat toimeenpanneet väkivaltaisia lakkoja. He vaativat todellista vapautta, asemansa helpottamista. Gandhi y.m. koettavat ohjata tämän kumouksellisen kuohunnan vaarattoman "rauhallisen vastarinnan" uomaan. He puhuvat räikeästi, että intialaiset eivät tyydy mihinkään muuhun kuin täydelliseen itsenäisyyteen sentähden, että joukkojen painostus pakoittaa heidät esiintymään radikaalisina.

Siitä syystä on brittiläinen hallitus heihin nähden sovelluttanut varovaisen odotuksen taktiikkaa samaan aikaan, kun se kohdistaa kaikki käytettävissä olevat väkivallan keinot kommunistisen vaikutuksen alaista työväestöä, ammatillisia järjestöjä ja talonpoikaistoa vastaan. Radikaalisia kommunistisia työväen johtajia on vangittu joka päivä, mutta Gandhin sallitaan puhua verettömästä vastarinnasta. Täysin käsittäen Gandhin toiminnan luonteen kirjoittaa Montreal "Star", että ei ole syytä "olla tarpeettomasti huolissaan siitä, että johtaja (Gandhi) verhoaa seuraavan liikkeensä salaperäisyydellä sekä puhuu sodasta." "Profeetan puheita" ei lehden mielestä ole otettava samalta kannalta, kuin jonkun vallankumouksellisen.

Lehti on siinä oikeassa, mutta seikka, joka huolestuttaa valtaluokkaa Intiassa, onkin se, että joukot ovat kypsät vallankumoukselliseen toimintaan. Silloin kun puhkeaa todellinen kansallinen vapaussota, on sangen todennäköistä että Intian köyhälistö tapaa gandhit ja nehrut porvariston ja intialaisten prinssien rintamassa työväestöä ja talonpoikaistoa vastassa.

Imperialismi ja kapitalismin häviö

"Imperialismi on suuressa määrin kehittänyt maailman kapitalismin tuotantovoimia. Se on täydentänyt kaikkien aineellisten edellytysten valmentamisen yhteiskunnan sosialististista järjestämistä varten. Sodillaan osoittaa se, että imperialististen valtioiden rajoitettujen puitteiden yli kasvaneet maailman talouden tuotantovoimat vaativat talouden järjestämistä kansainvälisessä mitassa, maailman mitassa. Imperialismi yrittää ratkaista tämän ristiriidan siten, että tulella ja miekalla raivaa tietä yhtenäiselle yleismaailmalliselle valtiokapitalistiselle trustille, joka järjestäisi koko maailman talouden. Sosialidemokraattiset ideologit ylistelevät tätä veristä utopiaa uuden, "järjestetyn" kapitalismin rauhalliseksi metodiksi. Todellisuudessa kohtaa tämä utopia tiellään niin suuria voittamattomia objektivisia esteitä, että kapitalismin täytyy ehdottomasti luhistua omien ristiriitojensa painon alla. Kapitalismin epätasaisen kehityksen laki, jonka imperialistinen aikakausi tekee yhä terävämmäksi, tekee imperialististen valtojen pitkäaikaiset ja lujat kansainväliset yhtymät mahdottomiksi. Toiselta puolen sarja imperialistisia sotia, jotka kasvavat maailmansodiksi, joiden kautta pääoman keskittymisen laki pyrkii saavuttamaan yleismaailmallisen ääärajansa — yhtenäisen maailmantrustin — aiheuttaa niin suurta hävitystä, sälyttää työväenluokan ja siirtomaiden miljoonien työläisten ja talonpoikain harteille niin suuret taakat, että kapitalismin täytyy ehdottomasti ja paljon aikaisemmin tuhoutua proletaarisen vallankumouksen iskuista.

Yllämainittu määritelmä imperialismin luonteesta on ote Kommunistisen internationalen ohjelmasta.

Neuvostoliitto vapautuu uskonnon kahleista

Porvarilehdistö on levitellyt hirmujuttuja Neuvostoliitossa tapahtuvasta uskovaisten vainoamisesta. Työläisten neuvostovaltion johtajien Rykovin, Kalininin, Stalinin y.m. lausunnot puhuvat kuitenkin päinvastaista. Ovatpa jotkut porvarilliset sanomalehtimiehet, jotka ovat äskettäin olleet tilaisuudessa tekemään havaintoja tilanteesta Neuvostoliitossa, todenneet ettei uskonnonvapautta ole rajoitettu.

Sitävastoin myönnetään, että kirkoilta, jotka ennemmin tukivat vanhaa järjestelmää, on riistetty niiden yhteiskunnalliset oikeudet. Kirkot eivät saa ottaa osaa kansankasvatukseen, ne eivät saa harjoittaa julkista värväystä tahi propagandaa. Niiltä on myöskin evätty oikeus värvätä itselleen kannatusta käyttämällä välineenä yleistä hyväntekeväisyystoimintaa, sillä yhteiskunnallinen huolto on kokonaan valtion tahi varta vasten toimivien järjestöjen asia.

Samalla kun niillä on täydellinen sisäinen vapaus palvella jumalaansa, buddhaa, muhamettia, tahi muuta "vapahtajaa", ovat ne ulkonaisesti valtiovallan kontrollin alaisia. Ja mikäli huomataan niiden edistävän vastakumouksellista vehkeilyä, tarttuu työläisvaltio yhtä lujakätisesti niiden niskavilloihin, kuin mihin muuhun valtiopetokselliseen ryhmään tahansa.

Työläisvaltio kaikilla tavoilla tukee tieteellisten katsomusten juurruttamista väestön keskuuteen. Koko koulujärjestelmä perustuu tieteelliseen maailmankäsitykseen vastapainona "uskontotuuksille". Ateistisilla yhdistyksillä on täydet toimintavapaudet ja ne ovatkin suorittaneet tavattoman suuriarvoisen työn ennen niin taikauskoisen venäläisen rahvaan valistamiseksi ja vapauttamiseksi ennakkoluuloista. Väestön vapautumista uskonnon kahleista osoittaa "jumalattomien yhdistyksen" julkaisema tilasto, josta ilmenee, että entisten "seurakuntalaisten" äänestyksellä tehtyjen päätösten kautta on suljettu 3,370 kirkkoa Neuvostoliitossa viimeisten kymmenen vuoden aikana.

Samalla kun tätä voidaan käyttää Neuvostoliiton ulkomaisten vihollisten taholta keinona vihan lietsomiseksi työläisten valtiota vastaan uskonnollisten harhojen vallassa elävien ihmisten keskuudessa ulkomailla, seuraavat kaikki valistuneet ihmiset mitä suurimmalla kiinnolla tätä maailman suurenmoisinta henkistä mullistusta. Neuvostoliitto tähtää uuden yhteiskunnan rakentamiseen ei ainoastaan perinpohjaisesti muuttamalla yhteiskunnan taloudelliset perusteet, mutta myöskin luomalla näihin muuttuneisiin taloudellisiin sosialistisiin suhteisiin soveltuvan, kaikesta uskonholhouksesta vapautuneen ihmisen. Tällä kerralla on vielä mahdotonta arvioida tämän henkisen kumouksen valtavaa merkitystä.

Youngin suunnitelma Saksan valtiopäivillä

Youngin suunnitelman käsittelyn yhteydessä on tov. Thälmann pitänyt Saksan valtiopäivillä suuren puheen. Puheessaan osoitti tov. Thälmann, että tähän mennessä esiintyneet hallituspuolueitten ja natsionalistien edustajat eivät ole sanoneet, mitä Youngin suunnitelma tuottaa työtätekeville joukolle. Ainoastaan kommunistinen puolue osoittaa, ettei Youngin suunnitelma enempää kuin Dawes-suunnitelmakaan tuo mitään helpotuksia työtätekeville. Tov. Thälman osoitti että Youngin suunnitelman hyväksyminen velvoittaa Saksan työväenluokan kolme polvea aina vuoteen 1988 asti maksamaan ulkomaiselle pääomalle miljardeja markkoja. Youngin suunnitelma on toinen Versaillesin sopimus.

Paljastaen sosialidemokraattien petturiosuuden, kysyi tov. Thälmann missä on yhteiskunnallistuttaminen, jota v. 1919 lupasivat sosialidemokraattiset plakaatit, missä on yleinen aseistariisuminen? Vastauksena tähän on sosialidemokraattien edustajakokouksen neuvottelu panssarilaivojen rakentamisesta. Missä on jokaiselle leipää ja työtä, jota sosialidemokraatit lupasivat? Vastauksena tähän on kolme ja puoli miljoonaa työtöntä. Missä on vapaa tasavalta? Vastauksena tähän on lukemattomat vangitsemiset, mielenosoituskiellot, vainotoimenpiteet vallankumouksellista sanomalehdistöä vastaan, joukkomurhat Ormisissa, Hartsmandorfissa, Berlinissä ja Hampurissa. Youngin suunnitelma ei tuo vapautta, vaan orjuutta. Youngin suunnitelman vaikutuksesta kärsii yli 15 miljoonaa tehtaissa olevaa työläistä, kolme ja puoli miljoonaa työtöntä ja poikkeuksetta kaikki työtätekevät kerrokset.

Vaikkakin natsionalistit ja kansalliset sosialistit (fascistit) sanovat, että he ovat Youngin suunnitelmaa vastaan, niin ei heidän ja hallituspuolueitten välillä ole olemassa vakavampia erimielisyyksiä tässä kysymyksessä. Ainoastaan kommunistinen puolue tulee taistelemaan päättäväisesti Youngin suunnitelman toteuttamista vastaan. Kommunistinen puolue tulee tässä taistelussaan käyttämään hyväkseen kaikkia mahdollisuuksia. Se tulee taistelemaan silnäkin tapauksessa, jos se on pakoitettu menemään maanalaisuuteen. Sosialidemokraattisille ministereille ei tule milloinkaan onnistumaan kommunistisen puolueen pakottaminen polvilleen, sen erottaminen proletaarisista joukoista.

Lopuksi tov. Thälmann lausui ettei Youngin suunnitelma ole tähdätty ainoastaan Saksan kansan työtätekeviä vastaan, vaan se on samaan aikaan myöskin sotasopimus, joka on tähdätty Neuvostoliittoa vastaan. Lopettaessaan puheensa tov. Thälmann lausui, että jos sosialidemokraatit eivät kykene julistamaan Youngin suunnitelmaa mitättömäksi, niin kommunistinen puolue vastaa tähän: "Voitokkaan Saksan proletariaatin tuleva hallitus tulee peruuttamaan vallankumouksellista tietä Youngin suunnitelman".

VANGITUTTI ITSENSÄ PAETAKSEEN VELKOJAANSA

Vieni, Itävalta, maalisk. 3. — Täkäläinen Oskar Gretzer keksi nerokkaan suunnitelman paetakseen velkojiaan, jotka häntä ahdistelivat. Hän ilmoitti poliisille puhelimitse, että hänet on heti pidätettävä, tekeytyen puhelimessa prokuraattoriksi. Poliisi korjasi miehen talteen, joten hän siten pääsi pois velkojiensa kokouksesta, joka oli vararikkopesää tasaamassa. Sittemmin nosti hän jutun poliisia vastaan tämän vangitsemisen johdosta, mutta joutui kuitenkin neljäksi kuukaudeksi vankeuteen pelokseta, joka tuli ilmi.

TILATKAA VAPAUS!

OSUUSTOIMINTA

Port Arthurin osuuskaupan vuosikokouksesta

The International Co-Operative Trading Co. Ltd. vuosikokous pidettiin Port Arthurissa helmikuun 20:nen ja 25:nen päivien iltoina. Ensimäisenä kokousiltana otti siihen osaa 116 osuuskunnan jäsentä ja 50—60 kuluttajaa jotka eivät vielä ole jäseniä, eli enemmän kun koskaan ennen liikkeen historiassa. Toisena kokousiltana oli osanotto siihen hieman laimeampi, mutta edellisiin kokouksiin verraten silti hyvä.

Kokouksen virkailijain valinnan ja muiden tarpeellisten valmistelujen jälkeen kuultiin liikkeenhoitajan tilikertomus kuluneelta vuodelta. Selostuksesta ilmeni, että ottaen lukuun koko liikkeen, oli liikevaihto kuluneenna vuotena lisääntynyt huomattavasti edelliseen vuoteen verraten. Fort Williamin myymälän liikevaihto tosin osoitti laskeneen jonkunverran dollareissa mitattuna. Mutta todelliseen tavaran välityksen nähden tämä ei pidä paikkaansa lähes kään samassa määrässä. Sillä kun viime vuosikokouksen päätöksen perusteella Williamin myymälä liitettiin suoranaisesti samaksi liikkeeksi Port Arthurin myymälän kanssa, niin yhtäläistytettiin näissä myymälöissä myöskin hinnat. Ja tämä merkitsi huomattavaa hintojen alennusta Fort Williamin myymälässä. Ja ottaen huomioon, että pienemmässä liikkeessä kulut ovat aina suhteellisesti suuremmat kun isommassa liikkeessä, voitiinkin hyvällä syyllä odottaa että Williamin myymälän tiliasema ei tulisi olemaan hyvinkään edullinen. West Fort Williamissa viime syksynä alettu myymälä taasen on vielä kehityksensä ensiasteilla ja niinollen oli aiheuttanut vähän tappiota. Leipomossa oli onnistuttu kuluja suhteellisesti vähentämään, joten se oli tuottanut vähän voittoa. Puolen vuoden vaihteessa laskettiin liikkeessä yleensä hintoja ja siitä johtuikin, että liikkeen kaikki myymälät tuottivat jälkimmäisellä puolella vuodella suhteellisesti vähemmän ylijäämää, kun ensimäisellä puolella vuodella. Yhteensä osottautui liike kuitenkin tuottaneen ylijäämää kuluneena vuotena yli 10,000 doll., jonka kokous myöhemmin päätti jakaa johtokunnan laatiman ehdotuksen mukaan seuraavasti: 1 1|2 prosenttia ostopalautuksina kuluttajille tavarassa, 1|4 prosenttia valistustarkotuksiin, 1 prosentti liikkeen laajentamiseen ja loput 9|20 prosenttia vararahastoon.

Tämän ylijäämän jakokysymyksen esillä ollessa herätettiin kysymys siitä, että kuluttajille jaettavaksi ehdotetusta summasta joku osa myönnettäisiin vasta toimintansa alkaneelle osuusmeijerille lainaksi, koska meijeri vasta alkavana liikkeenä on lyhynnä käyttövaroista. Esitettiin puolta prosenttia. Mitään sitovaa päätöstä tässä asiassa ei kuitenkaan tehty, vaan lausui kokous toivomuksenaan, että kuluttajat myöntäisivät itse omakohtaisesti tähän tarkotukseen mahdollisimman suuren osan heille tulevasta voitto-osuudesta; jos mahdollista niin kaikki.

Johtokunnan ja valistustoimikunnan toimintakertomukset läpästiin verrattain vähällä kritiikillä. Mitään vakavampia virheitä tai puutteellisuuksia ei kummankaan toiminnassa havaittu. Palveluskunnan työaika päätettiin lyhentää sulkemalla myymälät tästä eteenpäin kello 8 lauantai-iltasin sen sijaan että ne tähän asti ovat olleet auki kello 10:neen lauantaisin. Tämän yhteydessä kyllä esitettiin, että sulettaisiin lauantaisin samaan aikaan kun muinakin iltoina, kello 6. Mutta ottaen huomioon, että kuluttajat ovat tottuneet tähän myöhäseen aukioloon ja että yksityisten liikktet ympärillä ovat auki myöhäseen, katsoi kokous edullisemmaksi olla ottamatta niin pitkää hyppyä yhdellä kertaa ja päätti totuttaa ostajat vähän kerrallaan aikasempaan sulkemisten.

Jo puolivuosi kokouksessa esillä ollut kysymys Intolan osuuskaupan yhdistämisestä Int. Co-Op. Trading Co'n, sen haaramyymälänä toimivaksi, oli myöskin kokouksen käsiteltävänä. Mutta kysymystä ei oltu vielä valmisteltu siinä määrässä, että sen suheen olisi voitu tehdä ratkaisevaa päätöstä. Joten se jäi johtokunnan edellen kehitettäväksi.

Osuuskunnan sääntöjä päätettiin muuttaa siten, että ne edellyttävät liikkeelle yksitoista henkistä johtokuntaa. Sen sijaan että se tähän asti on ollut 9 henkinen. Tällä kertaa valittiin johokuntaan Port Arthurista 4 jäsentä ja yksi lähiseudun farmari, Fort Williamista 4 jäsentä ja West Fort Williamista 2 jäsentä Näistä valittiin 5 kahdeksi vuodeksi ja 6 yhdeksi vuodeksi. Joten tästä eteenpäin tulee johtokunnan jäsenistä vuosittain eroomaan vaan suunnilleen puolet ja tullaan heidät aina valitsemaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Kokous päätti kannattaa suunnitelun alaisena olevan osuustukkuliikkeen muodostamista Ontarioon ja yrityksen alkurahastamiseksi päätettiin ostaa tämän liikkeen osalle asetetut 14 osaketta, jos yritys saa kannatusta toisten osuuskuntien taholta siinä määrässä, että liike voidaan alkaa. Tämän yhteydessä herätettiin myöskin kysymys erikoisen tilintarkastusosaston muodostamisesta, joka käsittäisi kaikki, tai ainakin mahdollisimman suuren osan, Ontariossa toimivista osuusliikkeistä. Ja velvotti kokous johtokunnan toimimaan siihen suuntaan että tällainen elin saadaan toimintaan mahdollisimman läheisessä tulevaisuudessa, siinäkin tapauksessa vaikka suunnitttlun alaisena oleva osuustukkuliikkeen hanke raukeaisi.

Osuustoiminnallisen valistustyön tehostamisen välttämättömyydestä keskusteltiin laajalti ja evästyksenä valistustoimikunnalle lausui kokous useita toivomuksia tässä suhteessa. Johtokunta myöskin velvoitettiin toimimaan siten, että ensi syksyn kuluessa saataisiin aikaan osuustoimintakurssit tässä piirissä yhdessä toisten Ontariossa toimivien osuusliikkeiden kanssa, tarkotuksella kasvattaa osuustoimintaan lähemmin perehtyneitä toimitsijoita. Canadan työväen puolustusliitolle päätti kokous lahjoittaa liikkeen varoista sata dollaria.

Tähän asti sujui kokous maltillisena, ilman huomattavampia mielipide-eroavaisuuksia tai navakampia yhteenottoja. Mutta sitten kokouksen menoon heitettiin "munkkirenssi". Industrialistin kannatusrenkaalaisilta oli saapunut kirjelmä jossa paheksuivat sitä että viime vuoden johtokunta oli kieltääntynyt antamasta ilmotusta "Industrialistiin" sekä vaativat päätöksen muuttamista ja ilmotuksen laittamista "Industrialistiin". Tästä asiasta keskusteltaessa osa kokouksen osanottajista jo vähän lämpenikin. Kokouksen suuri enemmistö kuitenkin oli sitä mieltä, että koska "Industrialisti" ei näe osuustoiminnassa mitään hyvää työläisille ja pienviljelijölle vaan yleensä suhtaantuu siihen halveksivasti ja julkaisee osuustoimintaa parjaavia kirjotuksia, niin turhaa silloin on tuhlata osuuskunnan varoja ilmottamalla sellaisessa lehdessä. — S.

Montrealin uutisia

POLIISIT RAAKUUKSIEN HARJOITTAJANA

Työttömäin kansainvälisenä päivänä saatiin Montrealissakin nähdä miten kaupungin poliisivalta esiintyy raakamaisesti, silloin kun heillä on vain pienempiäkin määräyksiä ylimmiltään. Kaupungin poliisipäällikkö oli ilmoittanut edeltäpäin että kaupunki tullaan sinä päivänä pitämään "puhtaana" hinnalla millä tahansa, että mitään mielenosoituksia ei anneta pitää. Ja se myöskin näkyi heidän käytöksestään.

Kello 9 jälkeen alkoi kokoontua suuria työläisjoukkoja Labor Temple'in eteen, missä sisäkokous oli määrä pitää, mutta minne ei kuitenkaan päästetty kuin union kortilla. Poliisivalta oli runsaasti edustettuna ja esti sisälle pääsyn. Joukot aina vain paisuivat ja viimein päätettiin lähteä kaupungin talon edustalle kokousta pitämään. Muutaman minuutin ajan sai nuorisoliiton puhuja puhuja ennenkuin poliisijoukko hyökkäsi riistäen puhujan alas ja alkoi muutenkin puhdistaa edustaa. Ratsu- ja moottoripoliisit ajoivat ihmisiä käytävillä ja kaduilla eteenpäin, tallaten alleen ne, jotka eivät päässeet tarpeeksi nopeasti väistymään, samaan aikaan kun toiset poliisit hakkasivat kapuloillaan työläisjoukkoja. Kaikki kadut olivat täynnä ihmisjoukkoja, ihan yhtenä ihmismerenä, ja oli mahdoton siirtyä, niin pian kuin ratsupoliisit hyökkäsivät, joten monen oli pakko jäädä alle ja joutua tallatuksi tai sitten joutua kapuloitavaksi. Mitään armoa ei ollut. Säälittävin oli nähdä miten poliisit hyökkäsivät muutamien vanhojen vapiseivien, harmaahapsistenkin päälle ja hakkasivat niin kauan että nämä nykertyivät maahan, jolloin jättivät uhrinsa siihen. Sama suhde oli naisiin nähden; mitään armoa ei ollut. Kun poliisit saivat vähän joukkoja hajalle, niin kokoontui taasen toisiin paikkoihin uusia joukkoja, jossa alkoi sama näytelmä. Koko päivän oli samanlaista näytelmää. Poliisit oli kaikki kutsuttu "järjestystä" muka pitämään, yksin liikennepoliisitkin, niille alueille missä työläiset enempi liikehtivät. Iltalehden mukaan ilmoitetaan toista sataa henkilöä loukkaantuneen enempi tai vähempi kahakoissa joita päivän mittaan tapahtui, näiden joukossa muutamia poliisia, joten tämä antaa jonkunlaisen selvityksen tilanteesta. Kymmenin tuhansin voi laskea sen joukon, joka liikehti tässä mielenosoitustilaisuudessa, vaikka ei mihinkään saatukaan kokoontua. Kaikki kadut olivat yhtenä ihmismerenä.

Tilaisuus muodostui vahvasti agiteeraavaksi poliisien raa'an menettelyn johdosta, sillä se nostatti rauhallisissa asujamissakin vihaa menetelmää vastaan, jota sai jokainen kokea joka vaan sattui liikkumaan kaduilla. Monet ollessaan tavallisilla liikeasioillaan joutuivat poiisiratsujen jalkoihin, niiden ravatessa käytävillä. Jos työläiset olisivat saaneet rauhassa kokoontua, olisi kaikki mennyt ohi sillä, että olisi saatu pitää kokous ja mahdollisesti kulkue niillä kaduilla missä suuremmat joukot työläisiä oleskelee, eikä olisi silloin tullut liikennekään häirityksi. Mutta tällä menettelyllä poliisit vain vakuuttivat joukkojen mieliin mihin asti voidaan mennä, kun on työläisten toiminta kysymyksessä. Samalla vakuutti tämä tilaisuus useammalle, että ne poliisiterroriker*tomukset, mitä on kuultu muista* kaupungeista, voivat uusiintua missä kaupungissa tahansa, työläisten liikehtiessä. Tämä oli ensi kerta Montrealissa jolloin on saatu niinkään suuria työläisjoukkoja liikehtimään. Mutta kun ottaa huomioon sen kymmentuhantisen joukon, joka on nyt Montrealissa työttömänä, niin ei ollenkaan ihmettele, vaikka tilaisuus muodostuikin niin suureksi. Kaupungin porvarilehdet kertovat, toiset, että se oli "roskajoukko" joka liikehti ja toiset, että kommunistit liikehtivä. Mutta samalla on kuitenkin niidenkin myönnettävä että työttömyystilanne on hirvittävä nykyään Montrealissa, olkoonpa joukkojen nimitykset sitten mitkä tahansa.

NAISTEN ILTAMA

on ensi sunnuntaina t.k. 16 p. osaston talolla, naisten toimeenpanema. Heillä on paljon ohjelmaa ja näytelmä "Suutarin mökillä". Muistetaanpa kaikki saapua.

J. S.

Rajakaupunkien uutisia

Ilmat on olleet jo muutaman päivän köyhälle mieluisia. Aurinko on lämmittänyt maata ja lumi mennyt, joten on saanut lämmön lman lämmittämättä. Taasen, kun ilmat lämpiävät, tuntuu köyhästä ikäänkuin olisi nukkunut kuukausimääriä ja nyt vasta herännyt. Onko köyhän elämä muuta kuin ainaista puutetta leivästä ja lämpösetä? Täälläkin on työttömyys ollut suuressa mitassa. Toiset on saaneet pari kolme päivää viikossa tehdä työtä, toiset, ja suurin osa, ei ollenkaan; kuukausiin ei ole saanut käsivarsiaan kaupoksi. Onko ihme jos se panee kapinoimaan? Mutta nyt kun edes ilmat on lämminneet, ettei tarvitse vilussaan värjötellä, monenkin mieli ilostuu ja moni alkaa taasen toivomaan elämältä muutakin kuin ainaista vilua ja puutetta.

Näyttämömme on myös virkistynyt siihen nähden, että on ruvennut hommaamaan tänne Border Cityn haalille unkarilaisia. Kun oli kylmät ilmat, niin ei unkarilaiset voineet saapua, mutta heti kuulemma tulevat kun ilmat lie piää. Tämän kuun 23 päivä niin lämmin että ne pärjäi jo, silloin ne ovat täällä kello 8, "Punasen laukun" esi sessä näett, kun tulette h silloin. Kustannukset sen kanssa nousee vähän, että vinnut hiukan nostaa ovima ne ovat nyt etukäteen 45c ovella 55c. Ei siis kovin "Punasen laukun" esitys miellyttää yleisöä, eikä ihme kaan, onhan kaikki unkarila

esimerkkinä siitä tilanteesta Suomi veristen turpeisten johta elää.

Lahden radioasemalta levi valkoista propagandaa. Vuoroin tä kuuluu hengellisiä virsiä seuraavana ohjelmanumerona nen kirotulva kommunistien menoksi.

Mutta harrastaa se Lahden asema myöskin kansan parasta räs leningradilainen kuuntelija too tammikuun lopussa leensa Lahdea ja silloin siellä ollut esitelmä Suomessa vallitsevan työttömyys- ja den johdosta. Esitelmässä oli nettu työttömille työläisille taaksikynityille pienviljelijöille taisia" neuvoja, tunnuksella: täkää ja etsikää tulolähteitä!

Eikös olekin nerokkaita neuv Kyynillisyydessään vertojaan via. Aivan samaa kuin oleva neuvoisi hukkuvaa maan uimaan ja sitten rantaan, tekemättä itse mitään sen pelastamiseksi.

Leningradilainen toveri ihmet että mitä ne uudet tuloläht jin nyrkein olevalle työttömälle kädestä suuhun elävälle pie jälle olisivat.

Emme mekään sen paremmin men porvarin "viisautta" Se kun mallaa suuresti yhteen lujenhuoneen asukkaiden ten kanssa.

Vaikka eipä silti, niuvanneen nen komentohan siellä "isän näin "ulkosuomalaisen" silmillä sottuna vallitseekin.

Luppovaara

S. J:n neljännen alu osastoille

KESÄJUHLA-ANOMUKSET JÄ TÄVÄ ALUEKOMITEALLE — ALUEKOKOUSTA VALMISTAMAAN!

Suomalaisen järjestön o hyvät toverit:

Kevät ja kesä ovat tulossa tojen toimintakin on tehoste Tärkeä puoli suomalaisten o kesätoiminnassa ovat osastojen säjuhlat sekä yleinen piiri Beaver Laken ja Long Laken toilta on jo saapunut pyyntöjä ja syysjuhlien järjestämiseksi. komitea tk. 5 pnä pitämässään kouksessa käsitteli kysymystä päätti kehoittaa osastoja lähe mään kesä- ja syysjuhlien pitoa kevat anomuksensa aluekomitea maaliskuun loppuun mennessä. komitea tulee tämän jälkeen jestämään juhlien ajat ja noudattaen tässä eri osastojen sumia toivomuksia, huomioonot kuitenkin, ettei tule yhteensattu aikaan nähden. Pyymöt lähettää osotteelal: B. Tenhu Box 69, Sudbury, Ont.

Mitä piirijuhlaan tulee, on komitea ehdottanut muodostettav si sekakomitean. joka käsittäisi jäsentä suomalaisen järjestön komiteasta, kaksi puoluee miteasta kaksi alueen työläisnaisj teeristöstä ja samoin kaksi työ urheiluliiton toimikunnasta maan piirijuhlasuunnitelmasta. luekomitea ehdottaa, että piirij pidettäisiin — kuten viime — Sudburyssa sunnuntaina, nantaina ja tiistaina kesäk. ja heinäk. 1 pnä. Toisin sanoen si aika suunnilleen sama kuin v vuonna, nimittäin Dominion viikolla, koska mainittu pälvä työstä vapaa työläisille. Sud soveltunee parhaiden paikaksi johdosta, että kaupunki on ede paisunut yhä keskeämmäksi malaiseksi keskukseksi.

Aluekokous kutsuttu huhtik. päiväksi

Aluekomitea on päättänyt neljännen alueen aluekokouks Sudburyyn lauantaiksi ja sunn taiksi huhtik. 26—27 päiväksi. komitea tulee tekemään kait saadakseen kokouksesta mahdo simman onnistuneen. Jottaoss tarjoutuisi tilaisuus evästää jiaan, jotka valitaan siten, kin osasto lähettää yhden jokaista 25:ttä jäsentä kohti komitea päättänyt kehoittaa toja lähettämään alustuksensa mitealle huhtik. 10 päivään nessä. Tällöin jää aluekomitea kyllin aikaa monistaa ja lähe ne takaisin osastoille tutustumi varten.

Aluekokouksessa tullaan käsit lemään järjestömme viimeisen tajakokouksen yhteydessä olevia kä n

AHAA
SUOMEEN
omen M:kkaa
915
n Dollarista
ietyskulut:
stä alle $20.00, 60c
$20.00—$49.99, 80c
$50.00—$79.99 ja
istä $80.00—$100.00
iselta seuraavalta al-
a dollarilta.
alähetyksistä ovat lä
.50 lähetyskeltä.
haa ostetaan. Kurss
Smksta.
etykset osotteella:
APAUS,
SUDBURY, Ont.
ettejä myydään.
kaa pitettiasioita

ottavat rahavälityk-
yöskin:
VAPAUS
RTHUR BRANCH
Bay Street,
Arthur, Ontario
ONTREAL BRANCH
t. Antoine St.,
ntreal, Que.

O KIVINEN
nd Lake, Ont.
IN VUORI
Porcupine, Ont.
ES HAAPANEN,
pa, Timmins, Ont.
HN WIRTA,
Ave., Toronto, Ont
VID HELIN,
anilla Keski-Ontariossa

Hendricksonin
kaohjelma

a, toveri Martin Hend-
Arthurin alueella pu-
ssa järjestyksessä:
alisk. Conmee.
alisk. Fort Frances.
p. maalisk. Finland.
alisk. Fort Frances.
alisk. Fort William.
aalisk. North Branch.
aalisk. Wolf Siding.
p. maalisk. Nolalu.
alisk. Port Arthur.
p. maalisk. Nipigon.
alisk. Fort William.

ma aikaan nähden on
ettu Fort Francen ja
uhteen, sekä jatkettu.
oimitsijoiden on jokai-
kunnalla huolehdittava
nkkimisesta ja levitet-
n paikallisia ilmoituk-
puolin toimia puhetilai-
nistumiseksi. Myöskin
tovereita huolehtimaan
epysäkeillä olisi joku
helpottaisi paljon pu-
ta viivytyksiltä.
Arthurin aluekomitea,
Kari, — Sihteeri.

tulista, kuten yleensä
ten elämä. Kauniit
toivoton rakkaus, kas
oka lämmittää kylmem-
nan. Koko näytelmän
kkaus ja laulu pääaihe,
u on... No niin —
aan, niin näet lopun;
ua tyydyttää.
näytelmät on "Asa"
"Kosijat". Niistä tuoh-

oli v.k. 16 p., mutta
ollut niin paljon kuin
uotava. Onko niin, et-
inen yleisö enää välitä
ta esityksistä, vai mi-
mutta toivoisin seuraa-
in luontoiselle illalle
kannatusta. Sillä mu-
iteista suurin, joten ei
jättää unholaan. Siitä
musiikkikirjotuksissani
a.
on täällä vilkastumaan
nauska nähdä, varsinkin
ia, niillä on innostus
Ei kunnolla syömään
tullaan koulusta ko-
aalille ja siellä sitä hy-
rkkeillään, painitaan ja
tä suinkin voidaan. Ja
sti onkin Salonen heitä
a opettanut. On haus-
pikku poikien tekevän
yramiideja. Ne eivät
seisoo paikallaan vaap-
Sillä tavalla sen pitää-
ellaisista miehen aluista
ariaatti vielä aikaa voit-
mattomia kulmakiviä tu-
ntasavallalle. Jospa sai-
ua saman hengen aikui-
n... niin, jospa.

Jepetti.

Sault Ste Marien uutisia

Kevätjuhlia tulee S. J. osasto panemaan toimeen t.k. 13—14—15 päivinä, torstai-, perjantai- ja lauantai-iltoina. Niistä varmaan muodostuu suurenmoiset, koska niitä on touhuttu jo pitemmän aikaa ja suurella joukolla. Torstai-illan kappale on katsomisen arvoinen, yksistään nimikin jo kuvaa ja antaa ajattelemisen aihetta — "Verivihollliset" — mitä sitte kun sitä näytellään ja sitä saa tarkoin seurata. Lauantai-illan kappale "Permantopaikka No. 10" ei ole kymmenennessä kerroksessa, vaan se on melkein kuin olisi siellä, kun sitä näytellään, ja sitten kun sitä on katsomassa, niin tuntuu kuin sitä siellä oltaisiinkin. Kappaletta on kyllä täällä Soossa ennenkin näytelty, mutta sitä kyllä katsoisi vaikka joka toinen viikko. Niin ja sitten ne perjantai-illan tanssit, ne ne vasta tulevat olemaan rymytanssit, kun siellä jäpsiä tanssitetaan. Tuo nimikin on japanilaiset unelmatanssit. Äiai, kuka niistä pois voi olla! En pysty kaikkia selittämään, mutta katsokaa tätä lehteä toisesta paikkaa. Ilmoituksessa on paremmin asiasta selvitys. — Jon.

Port Arthurin uutisia

Oikaista täytyy meidän viime kirjeessämme tapahtunut virhe nimessä, jonka hyväksi avustusiltama pidettiin. Oli merkitty Onni piti olla Anni Kärkkäinen. Myöskin naistenpäivän vietto oli merkitty 3 p., vaikka piti olla 8 p. — Se on painovirhepaholaisen työtä eikä minun. — S. K.

KIRJALLISUUTTA

Aikakauslehti "Viesti"

Viestin maaliskuun numero kantaa lukijoilleen korkeanlaatuista lukemistoa työväenliikkeen nykyisen hetken tehtävistä. Maaliskuun numero tuo lukijoilleen selityksiä luokkataistelun probleemeihin niinhyvin tietopuolisella kuin käytännöllisten tehtävien kannalta katsottuna. Se sisältää Max Bedachtin artikkelin "Lenin ja puolueemme", O. W. Kuusisen raportin Imperialistisia ristiriittoja koskevan luvun, tovtri Thälmannin katsauksen "Ammattiunioitten fascistisoitumiseen ja niiden sulaantumiseen yhteen valtioaparaatin ja finanssipääoman kanssa", K. Popovin kirjoituksen "porvarillisen vallankumouksen muuttumisesta proletariseksi vallankumoukseksi", W. Ulbrichtin artikkelin puolueen ja sentenaktiivisoitumisesta ja niiden kelpoisuudesta", Leninin kirjoituksen "kommunistipuolueen roolista", kirjallisuuskatsauksen ja selostuksen työmaalehdistä. Jo lyhyt silmäys Viestin sisältöön osoittaa että nyt saadaan todella tieteelliskaunokirjallinen aikakauslehti, sanan paremmassa merkityksessä. Viestiä suositellaan levitettäväksi työttömien kokouksissa ja kaikissa tilaisuuksissa, joissa tiedonhaluista työväkeä liikkuu. Viestiä voidaan tilata kaikilta lehtemme asiamiehiltä. Sen hinta on 2 dollaria vuosikerta ja $1.25 kuusi kuukautta. Hankkikaa Viestin maaliskuun numero luettavaksenne ja tutustukaa tarkoin sen sisältöön ja antamiin opetuksiin.

TYÖVÄEN URHEILU

Selostus Pohjois-Ontarion metsämiesten talvijuhlista ja hiihtokilpailuista

Juhlat alotettiin toissa lauantai-iltana kello 5, 15 km. murtomaahiihtokilpailuilla, johon kilpailuun osallistui kaikkiaan 7 lylynlykkääjää. Ylätuvan ukko, joka edellisen viikon oli pitänyt mitä herttaisinta säätä, antoi nyt koko päivän tippua lunta hiljalleen, muuttaen sateen kilpailujen alettua oikeaksi lumimyrskyksi. Tämä kai osaltaan vaikuttikin sen, että muutamat hiihtäjistä erehtyivät pistämään lyhyihinsä vääriä voiteita ja joutuivat keskeyttämään hiihtonsa suksien jäätymisen vuoksi. Viisi hiihtäjää paineli kuitenkin matkan loppuun, lumiryöpystä huolimatta, osoittaen omaavansa oikeata työläisurheilijan sisua.

Voittajana selviytyi vanhastaan kuuluisa Tuuttilan Heikki, käyttäen aikaa 1,16,01. Toiseksi pääsi Kyrölän Martti, ajalla 1,17,57. Kolmantena V. Vesa aika 1,19,32. Neljäntenä H. Forss, 1,21,13 ja viidentenä N. Olli, 1,26,01; 6. Salminen ja Franzi keskeytti.

Kilpailujen jälkeen kokoonnuttiin haalille illanviettoon, jossa esitettiin vakavaa sekä humoristista ohjelmaa, ja lopuksi pistettiin "jalalla koriasti".

Sunnuntaina, kello yksi päivällä alotettiin kämppien välinen 10-5-3-2-km. viestin hiihto. Viestiin osallistui ainoastaan kaksi joukkuetta. Ollikan kämpän ja Botsvillen joukkueet. Lähtöviivalle asettuivat kymmenen kilometrin miehet, Tuuttila Ollilan kämpän joukkueesta ja V. Vesa Botsvillen joukkueesta. Ensimäisen kaksi kilometriä pistelivät pojat melkeimpä yksiin, sitten alkoi kuitenkin Tuuttila tehdä hiljalleen rakoa, joka seuraavien miesten lähtiessä matkaan oli noin minuutin seudulle. Nyt kuitenkin otti botsvillelainen raon kiinni, tehden välimatkan toisinpäin yli minuutiksi, joka sitten pysyikin melkein samana oppuun asti.

Metsämiesten viestin jälkeen yhtyivät Timmins—So. Poreupine katkaisemaan väliään 15x2 km. matkalla. Kilpailun aloittivat Franzi Timminsistä ja V. Vesa So. Porcupinesta. Lujan yhteenoton älkeen saapui Franzi maaliin pariakymmentä sekuntia ennen Vesaa, seuraavien miesten yhteenoton aikana lisäsi Timminsin joukkue yhä etumatkaansa. Samoin kävi kolmannen, neljännen ja viidennen miehen hiihtäessä, ollen rako kuudennen parin lähtiessä matkaan yli kaksi minuuttia. Nyt kuitenkin alkoivat osat vaihtua. So. Porcupinelainen Mäkelä veti kaulaa kiinni huomattavasti, jota seuraava mies Jaakkola, jatkoi samaan tapaan, sivuuttamalla timminsiläisen kilpaveikkonsa Neilin ennen vaihtoa. Vielä seuraavakin so. porcupinelainen kykeni tekemään muutaman sekuntin raon kanssakilpailijastaan. Yhdeksäs pari oli taas jotakuinkin tasaväkinen, timminsiläisen kuitenkin lyhentäessä välimatkaa muutamilla sekunteilla, joka kymmenennen parin matkalle lähtiessä oli nyt noin 13 sekunttia. Nyt kuitenkin lisäsi so. porcupinelainen raon lähes minuutiksi, joka venyi sitten vähitellen pitemmäksi ja ptemmäksi jokaisen seuraavan miehen hiihtäessä, ankkuri olleen Tuuttilan hiihtäessä koko viestin parhaan ajan.

Ajat: So. Porcupinen joukkue 2,14,47. Timminsin joukue 2,19,18.

Parhaat yksityisajat: H. Tuuttila 8,09. N. Olli, So. P. 8,15. Franzi, Tim. 8,16 M. Kyrölä 8,17. Mäkelä, Tim. 8,24. Leppä 8,36.

Metsämiesten viestin ajat: Botsvillen joukkue 2,16,51. Ollilan kämpän joukkue 2,17,59.

Illalla esitettiin haalilla näytelmä "Munapuuro" sekä toimitettiin palkintojen jako. Yleisöä, varsinkin metsämiehiä sunnuntai-iltana oli runsaasti seuraamassa esitystä, kun taas lauantai-iltana oli yleisömenestys huono.

Yleispiirteissään voi sanoa näiden metsämiesten juhlien onnistuneen kohtalaisesti, niin osanoton kuin ohjelmansa puolesta.

Kulkuri.

SUOMESTA

KANSANEDUSTAJA KALLIO 3. VUODEKSI KURITUSHUONEESEEN

Vaasan hovioikeus antoi v.k. 18 pnä päätöksensä n.s. Pietarsaaren eteppijutussa, tuomiten kansanedustaja Väinö Kallion 3 vuodeksi kuritushuoneeseen, Toivo Tapolan 1 v:ksi 6 kk:ksi kuritushuoneeseen sekä Valter Berglundin ja Kalle Grönlahlin 1 v:ksi kuritushuoneeseen kummankin ja Johannes Viljam Kruthin 1 v:ksi kuritushuoneeseen, mikä kuitenkin on muutettu ehdolliseksi 5 vuoden koetusajalla.

Valter Berglundia syytetään myöskin kansalaissodan aikuisiin murhiin osanotosta ja oli tämä syytejuttu esillä v.k. 26 p:nä Turun hovioikeudessa.

JALLEEN KAKSI ARMEIJAN LENTOKONETTA MAAHAN

V.k. 19 pnä klo 14.05 lähti Sortavalasta toisen erillisen merilentolaivueen kone CA74, kersantti Koponen ohjaajana ja kersantti Keränen mekanikkona, koelentoa suorittamaan. Ensimäistä kaartoa suoritettaessa syöksyi kone n. 50 metrin korkeudelta jäähän, jolloin molemmat koneessa olijat saivat surmansa.

Onnettomuuden syytä ei vielä voida sanoa, mutta oli koneen moottori käynyt vielä jäälle pudottuaan ja nähtävästi vielä jonkin aikaa järven pohjassakin.

Ohjaajana toiminut kersantti Niilo Koponen, oli syntynyt 27. 12. 1902 Iitissä. Kersantti Verner Keränen oli syntynyt 16. 9. 1906 Sortavalassa.

Saman p:n aampuväillä sattui myös Kristiinassa harjoituslentoa suorittamassa olleelle ilmailukoulun koulukoneelle CA79 lentovaurio, jossa koneen tähystäjä vänrikki V. Willebrand loukkaantui lievästi.

Tähän mennessä saatujen tietoen mukaan lienevät molemmat onnettomuudet johtuneet ohjausvirheestä. Ilmailuvoimien komentaja on määrännyt tutkijat suorittamaan molemmilla paikoilla tutkimuksia onnettomuuden syistä.

"PILVENPIIRTÄJÄ" ON JO VALMIS JA TULENEE NYT PURETTAVAKSI

Sittenkuin Kiinteimistö Oy. Torni-niminen osakeyhtiö oli Helsingin maistraatille viime keväänä jättänyt vahvistettavaksi piirustukset torniosan rakentamiseen, joka käsittäisi 6 kerrosta yhtiön rakenteilla olevassa uudisrakennuksessa, tontilla n:o 5 Kalevankadulla, sekä yleisten rakennusten ylihallitus ja Helsingin kaupungin terveydenhoitolautakunta, maistraatin hiiltä pyytämissä lausunnoissa olivat esittäneet mainitut piirustukset hylättäviksi, koska sanotun tornirakennuksen rakentaminen olisi vastoin Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 51 pykälää, katsoi maistraatti viime syysk. 26 p:nä antamassaan päätöksessä, ettei se yleisten rakennusten ylihallituksen ja terveydenhoitolautakunnan esittämillä syillä voinut puoltaa piirustusten vahvistamista aijottuun torniosaan nähden.

Myöskin Kiinteistö Oy. Vladimirinkatu 3, vastapäätä olevan talon ja tontin omistajana esitti maaherralle jättämässään kirjelmässä, että mainitun torniosan rakentaminen olisi vastoin Helsingin kaupungin rakennusjärjestystä ja että tällainen poikkeaminen rakennusjärjestyksestä tulisi haittaamaan valaistusoloja yhtiön omistamassa talossa ja siten vahingoittamaan yhtiön etuja, minkävuoksi yhtiö anoi, ettei pirustuksia hyväksyttäisi.

Maaherra antoi viime lokakuussa asiassa päätöksensä, vahvistaen piirustukset.

Korkein hallinto-oikeus, jonne asiasta vedottiin, on nyt antamallaan päätöksellä hylännyt Kiinteistö Oy. Tornin asiassa tekemän anomuksen mainittujen piirustusten vahvistamisesta.

Tällä välin on mainittu talo kuitenkin rakennettu jokseenkin valmiiksi. Näin ollen joutunee nyt 6-kerroksinen torniosa purettavaksi.

MOSKOVASSA LUISTELTU

Moskovan ensimäiset luistinkilpailut suoritettiin Kirjaltajien luistinradalla. Jää oli kerrassaan huonossa kunnossa, mutta siitä huolimatta saavutettiin muutamia hyviä tuloksia. Nuorista tulokkaista osoitti nuorempi Strunnikow tuloksillaan hyvää kuntoa.

Tulokset:

500 m.: 1) Kusmin, Dynamo, 48.4; 2) Kuchin, s:n, 48.8; 3) Strunnikow, GSH, 49.1.

1,500 m.: 1) Kusmin 2.35,4; 2) Strunnikow 2.39,2; 3) Baranov 2.44,8.

5,000 m.: 1) Kuchin 9.34,8; 2) Baranov 9.37,6; 3) Miheew 9.55,1.

Joukkuekilpailun voitti Dynamo keskiajalla 9.41; 2) Autoklubi 9.48,7.

Ikämiehet 500 m.: 1) Ippolitow, Autoklubi 49.8. 1,500 mk. 2.45,2.

MUISTA MAISTA

Uusi askel tiellä fascismiin

Englannin työväenpuolueen hallitus muodosti hiljakkoin erikoisen "taloudellisen neuvoston". Tämän neuvoston johdossa on itse pääministeri Mac Donald. Lisäksi neuvostoon kuuluu Snowden, Thomas, Noel Buxton ja Graham. Kaikki he ovat hallituksen ministereitä.

Mac Donaldille on oikeus vetää neuvoston työhön muitakin ministeristön jäseniä ja erikoisia asiantuntijoita.

Virallisesti on ilmoitettu, että "taloudellinen neuvosto" on tarkoitettu "Englannin teollisuuden ja kaupan prosessien tutkimista varten, lainlaadinnan ja veropolitiikan tutkimista varten Englannissa ja ulkomailla sekä Englannin ja kansainvälisen talouden tutkimista varten".

Neuvostolla on oikeus antaa kysymyksiä tahi antaa neuvoja eri kysymyksistä. Sillä on myöskin oikeus muodostaa komiteoita "erikoistarkoituksissa". Neuvoston toiminta tulee tapahtumaan täysin salaisesti.

Ensisilmäyksellä näyttää, ettei tällä neuvostolla ole mitään erikoista merkitystä. Mutta neuvoston todellisesta tarkoituksesta ja merkityksestä puhuu riittävän selvästi Englannin kommunistisen puolueen lehti "Daily Worker". Se lausuu, että "taloudellisen neuvoston" muodostaminen merkitsee "askelta eteenpäin tiellä fascismiin". Lehti allevilvaa erikoisesti sitä, että neuvostolla on käytettävinään mitä laajimmat valtuudet ja se keskittää vallan suurien pankkien välittömän kontrollin alle. Tämä neuvosto on uusi valtiollinen elin, jolla pyritään helpoittamaan kapitalistisen järkiperäistyttämisen toteuttamista mahdollisimman laajassa mitassa.

Neuvostoa koskevassa artikkelissaan kirjoittaa lehti lopuksi: "On selvää, että taloudellinen neuvosto tulee olemaan mahtavampi voima kuin parlamentti".

PELIKORTTIEN HISTORIAA

Pelikortit, samaten kuin shakkipelikin, on alunperin keksitty Intiassa. Hindujen keksintöjä kuuluu olevan ja heidän naapurinsa kiinalaiset lienevät pelata lätkineet kortia jo kolmisentuhatta vuotta sitten. Sivistyksessä paljon nuoremmat europpalaiset riistäjäluokat saivat kortit kouriinsa vasta sitten, mutta ovat kuitenkin isoilla panoksilla pelattaessa paljon idän kansoista edellä. Mutta he käyttävätkin paperilappusia vain hantteina ja valtteina taas tykkejä. Ei niin ollen ihme, ettei Intialla ja Kiinalla ole paperisista korteistaan (valtiollisista sopimuksistaan) ollut paljonkaan apua tuollaisia "valtteja" vastaan, vaan ovat saaneet maksaa kalliisti pelihäviöt — tähän asti.

Räätäli historian valossa

Kirj. PEKKA REMPSUNEN.

Räätäleitä lienee aikojen kuluessa käsitelty monellakin tavalla, mutta lienekö koskaan heitä ja heidän ammattiaan käsitelty historian kantilta, ja se on suuri vahinko, sillä heillä on pitkä ja monivaiheinen historia takanaan.

On olemassa ammateita, joiden harjoittajat ovat olevinaan aika poikaa, vaikka heidän ammattitaan tuskin on korvantaustat kuivaneet. Automiehetkin ovat aika leukavia, vaikka koko homma ilmestyi näyttämölle vasta pari vuosikymmentä sitten; ja entäs radio: eihän se ole vielä edes mustalaispojan ikäinen. Toista on räätälin ammatti. Se on aristokratiaa ammattien joukossa, sillä jo aikojen alussa sitä on tarvittu.

Jotta aihe ei tulisi kevytmielisyydellä pilatuksi, niin ottakaamme historialliseksi lähtökohdaksi vaikkapa raamattu. Ei sillä että räätälit olisivat koskaan olleet erikoisesti raamatun-hengen läpitunkemia, mutta että asia saisi tarpeellisen juhlallisuuden.

Jo raamatun ensi lehdellä kerrotaan; että alussa jumala loi ihmiset ja pani heidät Paratiisiin, ja heillä oli siellä kukkelikuu olot. Mutta sitten se toinen ihminen lähti juoksentelemaan ympäri Paratiisin tanhuita ja tapasi siellä erään kavalan eläimen, joka houkutteli hänet syömään kiellettyä hedelmää, ja koska se toinen ihminen on sellainen kuin se on, nimittäin, altis houkutuksille, niin hän söi ja antoipa vielä sille toisellekin, ja hänkin oli kuulema syönyt, ja katso, jo silloin piti tuo vanha sananlasku paikkansa, että vahingosta viisastuu. Ihminenkin viisastui ja ensimäinen huomio minkä hän viisaudessaan teki, oli että hän on alasti.

Tuli kova touhu Paratiisissa, ja koska lähellä ei ollut valmiiden vaateiden kauppaa mistä juosta pukua ostamaan, niin menivät Aatami ja Eeva puskan taa ja alkoivat räätälöimään, ja tulos oli, että he räätälöivät itselleen viikunalehti puvun. Kukaan ei voi siis väittää vastaan, ettelkö räätälin ammatti ole vanhin ammatti.

Kirjoissa ei puhuta mitään kuinka kauan viikunanlehtimuoti oli valtiella, mutta on luultavaa, että enemmin tai myöhemmin kuolleiden elämten nahat valtasivat viikunalehtien paikan, ja Aatamin jälkeisten räätälien on täytynyt kopistaa jotain mehtän-petoa kivellä kalloon, että on saanut värkkiä mistä nuttua neuloa. Silloin on ollut kovaa hommaa kraatarille lähteä pukutarpeita hakemaan. Ajan-oloon on kumminkin keksitty kangasta, koskapahan raamatussa kerrotaan ajasta, jolloin ihmisillä oli tapana repästä vaatteensa kun sattui jotain poikkiteloista. Silloin ei räätälillä ollut työn puutetta, sillä ainahan ihmisille on sattunut jotain vastahakoista, ja silloin mekko halki, ja tietysti heti asiaa räätälille. Ehken silloin Salomonin aikana ei ole ollut mikään kumma, jos räätäli on nähty kävelevän miehen perässä jolla on murheellinen muota, ja kohta kuului kuraus ja nuttu halki. Jos surija oli rikas, niin hän tilasi heti uuden, ja köyhä paikkautti, sillä eihän sitä silhenkään aikaan noin vaan halkinaisella nutulla tallusteltu.

Nykyäänkin moni työtön räätäli toivoo, että tulisi jälleen muotiin repiä vaatteita murheiden tullessa. Jos olisi sellainen muoti, niin aina esim. kun autoilialle tulisi "flättä", niin ei muuta kuin repimään nuttua, ja sehän tietäisi räätälille selvää leipää.

Jos sitten siirrymme historiassa vanhasta ajasta keskiaikaan, niin kirjoissa kerrotaan ajasta jolloin ritarillinnojen herrat ja isommat ja pienemmät ruhtinaat hallitsivat maita ja mantuja. Heillä oli omat hoviräätälinsä, ja näiden karskien herrojen räätäleillä ei ollut niinkään hauskat päivät, sillä jos linnanherran puku oli hyvä, niin räätäli sai maksun mutta jos se oli huono, kuten se useimmiten herran mielestä oli, niin ei muuta kuin räätälä sotakirveellä päähän, ja räätäli sai vaeltaa Aaprahamin helmaan neuloman enkeleille pitkiä paitoja. Kylläkai nykyäänkin moni tilaaja, kun saa puvun, joka istuu kuin aamutakki koiran harteilla toivoo, että olisi laki joka antaisi luvan kopistaa huonon puvun tekijää jolloin tapparalla päähän, että ennestäänkin kalpeassa naamassa menisi nenänpää aivan valkoiseksi.

Mutta sällyi räätälin jalo ammatti ohi noidenkin kovien vuosien ja niin tultiin uuteen aikaan, sanokaamme nyt noin neljä- viisikymmentä vuotta sitten, jolloin räätälillä oli hyvänä tapana kiertää karusella. Hän oli liian hyvä olemaan yhdessä paikassa, ja siksi häntä kuljetettiin kuin jotain parantavaa taikakalua kylästä kylään ja talosta taloon ympäri pitäjää. Hevosella häntä haettiin ja hyviä oltiin, ja kun tuli puhe pitäjän arvohenkilöistä kuten papista, kuparista tai lukkarista, niin aina silloin mainitiin pitäjän kraatarikin. Jos talossa oli kaksi kammaria, niin krataria syötettiin siinä perimmäisessä kammarissa, ja jos talossa oli kaksi tytärtä, niin hän pistettiin nukkumaan se nättimmän viereen, ja lankesi luonnostaan, että räätäli oli varsinkin naiskansan suuressa suosiossa.

Mutta menneet ovat nuokin makeanleivän päivät. Vain joskus tapaa enään jonkun vanhan kraatarin niitä verstaan pöydällä kaiholla muistelemassa, ja räätälin vilkkaalla mielikuvituksella hän värjää ne ajat ruusuhohtoiseksi, ja melkeimpä kyynel vierähtää kellahtavaa ja rypyistä poskea pitkin, mutta meanyt mikä mennyt ja nyt ollaan proosallisessa ja värittömässä nykyajassa, ja räätälin on täytynyt tulla mukana.

Nyt räätäli juoksee murhaavaa kilpajuoksua koneiden kanssa, kuten hänen veljensä muilla aloilla, ja juoksemisen tekee erittäin raskaaksi se tieto, että sinä kraatariparan kuivuneista keuhkoista loppuu pian pohti, ja hän hävijä, se on, joutuu työttömäksi. Silloin ei hällä ole muuta mahdollisuutta, kuin jutella eukolleen kuinka kaunista on, että vaimokin käy työssä, ja jos hän vielä kuuluu poikamiesten autuaaseen kastiin, niin hän ravaa pitkin neitsytpolkua, se on kyökin rappuja ja pitää hyvänä piikoja jolta saa leipää ja joskus lämmintäkin, mutta kaiken aikaa hän näkee kauheaa unta ajasta, jolloin on koneita, joihin pistetään pala kangasta ja miehen mitat, ja toisesta päästä tulee puku, joka istuu kuin Muuperin villakoira. Silloin on räätälin ura historiassa loppunut. Hän on tehnyt tehtävänsä, voi laulaa joutsenlaulunsa, ja ilman seremooneja vaipua aikojen yöhön. Maailma on valmis hänen kohdalleen ja mennä huristaa eteenpäin ilman hermostunutta krataria.

Voi tapahtua tulevaisuudessa, että äiti kulke lasensa kanssa historiallisessa museossa, ja he pysähtyvät lasikaapin eteen, jossa istuu kuiva äijä syyrinki sormessaan ja vierellään rässirauta. Lapsi kysyy äidiltä: mikä tuo on? ja äiti selittää: se on semmoinen, joka ennen muinoin on tehnyt ihmisille vaatteita, ja sitä on sanottu räätäliksi. Lapsi pistää sormen suuhunsa ja tuumii: ompa se ollut kumma otus.

Pakinoita fysiikan alalta

Eräitä 17—18 sataluvun keksintöjä

Jo 1600-luvun keskivaiheilla alettiin tieteellisessä maailmassa käyttää ilmapuntarien nesteenä elohopeaa, ja kun tuohon aikaan oli tiedossa että jää sulaa samassa lämpöasteessa, niin oli lähellä ajatus käyttää tätä seikkaa hyväksi kiinteän alkuasteen ottamiseksi koko asteikolle. Näin ei kuitenkaan näytä tehdyn, ennenkuin Robert Boyle Lontoossa v. 1664 huomasi tämän aatoksen, joka toteutettiin heti. Muuten oli asteitten määrääminen mielivaltaista ja vaihtelevaa eri akademioissa. Ranskalainen Dalence esim. ehdotti v. 1688 otettavaksi voin sulamispisteen toiseksi kiinteäksi astekohdaksi ja jakoi välimatkan 20 asteeseen. Sittemmin ehdotettiin veden kiehumispistettä toiseksi kiinteäksi pisteeksi, mutta kesti aina 1700-luvun puoliväliin, ennenkuin tämän otti käytäntöön saksalainen Fahrenheit, joka asetti jään sulamispisteen 32 ast. ja veden kiehumispisteen 212 ast. kohdalle, sekä ranskalainen Reaumur, joka järjestelmässään asetti vastaavat pisteet 0 ja 80 asteitten kohdalle.

Tarkoituksenmukaisimman lämpömittariasteikon, jota käytetään kaikissa tieteellisissä mittauksissa ja joka ohimennen mainiten, on useimissa maissa käytännössä, esitti kuitenkin ruotsalainen tähtitieteilijä Anders Celcius (1701—1744) joka 80 asteen sijasta ehdotti 100 yhdenmukaisesti dekadisen lukujärjestelmän kanssa. Omituista kyllä, valitsi Celcius veden kiehumapisteen asteeksi 0 ja jäätymäpisteeksi 100 ast. mutta tämä muutettiin kuitenkin päinvastaiseksi jo v. 1750 — Celsiuksen ansioita on muuten, että Ruotsi sai ensimmäisen tähtitieteellisen observatorionsa Upsalaan.

*

Pelkän sattuman kautta keksi italialainen lääkäri ja luonnontutkija Luigi Galvani v. 1775 sen sähkön, joka syntyy kahden erilaisen esineen koskettaessa toisiaan. Siihen aikaan oli tavallista että lääkärit ja anatoomit kokeilivat sähköllä ollen heillä sähkökone laboratoriossaan mutta lienee kuitenkin niin, ettei Galvani, vaan hänen vaimonsa teki sen huomiotaherättävän havainnon. Galvani selitti kuitenkin havaintonsa vähemmän oikein sähkölatauksen purkaukseksi eläinruumiissa, ja siitä huolimatta, että puhutan "galvanismista" ja "galvanisesta patterista" ja hän on siten saanut nimensä lähtemättömästi fysikan historiaan, ova t hänen kokeensa ja tuloksensa kuitenkin saaneet todellista merkitystä sen kautta kuin eräs toinen onnistui niistä saavuttamaan, nimittäin Alessandro Volta. Ne keksinnöt, mitä tämä etevä fysikkö teki, saattoivat heti Galvanin tulokset aivan varjoon, hänen nimestään vaiettiin, ja samanaikaisesti kohtasi häntä henkilökohtaiset vastoinkäymiset. Hän oli professorina Bolognassa ja kun Napoleon Bonaparte 1797 perusti Cisalpisen tasavallan, mihin myöskin Bologna kuului, menetti Galvani virkansa, kun ei tahtonut tehdä uskollisuudenvalaa. Tosin hän seuraavana vuonna sai virkansa takaisin, mutta kuoli pian sen jälkeen (1798) köyhänä ja raskasmielisenä.

*

Alessadro Volta syntyi Comossa, Pohjois-Italiassa 1745 ja tuli 1774 fysiikan professoriksi sikäl. yliopistoon. Jo seuraavana vuonna teki hän ensimäisen keksintönsä sähkön alalla, elekrofin. V. 1779 muutti hän Paviaan, missä hän suoritti perustavaa laatua olevat työnsä. Toisin kuin Galvani oli hän hyvissä väleissä Napoleonin kanssa joka kutsui hänet Pariisin esittämään Ranskan akademialle keksintöjään; sittemmin sai vielä kreivinarvon, (jota eräät suomalaiset professorit eivät 11 vuotta sitten saaneet, kun ei kuningasta kuulunutkaan). V. 1809 otti eron professorin virasta, mutta nimitettiin 1815 Padeniin yliopiston filosofisen tiedekunnan dekaaniksi; vietti viimeset vuotensa synnyinkaupungissaan Comossa, missä 1827 kuoli 82 vuoden vanhana.

Voltan suurin merkitys on siinä, että keksi n.s. "Voltan latomuksen", jota hän itse kuvaa kirjeessään v:lta 1800 ja joka oli kokoonpantu vaihtelevista kupari- ja sinkkilevyistä, joita eroitti pahvi, nahka ta muu eristävä aine, joka voi ottaa ja säilytiää paljon kosteutta. Kun hän nyt koski ylintä ja alinta levyä käsin, sai hän tuntuvan sähköiskun. Tämä Voltan keksinnön perustana on se, että kaksi metallia tulevat sähköisiksi, kun ne koskettavat toisiaan, mutta vastakkaisista sähköistä — Hänen "latomuksensa" vaihtui pian "galvaniseen patteriin", jossa havaittiin voitavan saavuttaa suurempi teho upottamalla kupari- ja sinkkilevyjä astiaan, missa on vedensekaista rikkihappoa, yhdistämällä useampia sellaisia astioita sitomalla kuparilevyn yhdestä toisessa olevan sinkkilevyyn metallilangalla. Kutakin patterin astiaa sanotaan elementiksi, ja sittemmin on keksitty useita kestävämpiä elementtejä, kuten Daniell'in, Buusenin y.m.

*

Hans Christian Örsted (1777—1851) oli ensin professorina Kopenhaminan yliopistossa, sittemmin siellä perustamansa polyteknillisen opiston johtajana. Eääällä luennolla yliopistossa 1820 sattui muudan sellainen tapaus, joista toisinaan on aavistamattomat seuraukset. Sattui niin, että johto erääst sähköpatterista joutui magneettineulan lähejsyyteen ja Örsted huomasi kummakseen neulan samalla liikkuvan. Häneen iski ajatus, että olisikohan johdossa sähköä, joka vaikuttaisi neulaan, ja olisiko hän saanut vahvistuksen ajatukselle, joka kauan oli askarruttanut fyysikkoja, nim. että sähköllä ja magnetismilla on yhteyttä. Hän toimitti heti tarkastuksen ja totesi tyydytykseksen otaksumansä oikeaksi, ja oltuaan nyt varma asiasta hän laati vähäisen latinankielisen kirjoitelman, minkä lähetti Europan eri yliopistoille. Kaikkien maiden fyysikot kävivät tutkimaan Örstedin keksintöä ja kehittämään sitä hänen löytämättään pohjalta, minkä vuoksi saatetaan sanoa vuoden 1820 merkitsevän astumista — sähkön vuosisataan.

Örstedin keksinnön pohjalla lähteneistä keksinnöistä merkityksellisimpiin kuuluu suuren englantilaisen fyysikon Mochael Faradayn (1791—1967) sähkö- ja magnetoelektrinen induktioni. Hänen muistiinpanoistaan v:ltä 1822 nähdään hänen jo silloin aavistaneen, että samaten kuin voitiin jo silloin aikaansaada magneettinen kenttä käärimällä eristettyä kuparilankaa spiraaliksi ja antamalla sähkövirran vaikuttaa siihen, pitäisi jollain tapaa voida muuttaa magnetismi sähköksi. Vasta 1831 onnistui hänen suorittaa tämä klassillinen kokeensa, jota vielä tänäänkin käytetään kouluissa johdatuksena oppiin induktionisähköstä. — Voltaa, Örstedia ja Faradayta pidetään täydellä syyllä kolmena 1800-luvun suurena "elekrikkona".

(Liekissä D:son.)

Seuraavia Columbia levyuutuuksia

Kaikki 10 tuuman, hinta 75c

TOM VEHKAOJA, BARITONI
3136F NIIN KAUAN MINÄ TRAMPPAAN
MINÄ OLEN HÄRMÄN KANKANPÄÄSTÄ

HISKI SALOMAAN LAULAMA
3137F VAPAUDEN KAIHO, marssi, orkesterin säestämänä
Elisan Valssi

HÄNNINEN ja WILLIAMS SOITTO
3138F HÄNNISEN POLKKA-MONIO, polkka, harmonikka ja viulu
HÄNNIS MASURKKA

LEO KAUPPI
3135F VILLIRUUSU
EMMA

KUUNO SEVANDER
3134F TULETKO TYTTÖ TANSSIIN
RÖMPERIN TANSSIT

MATTI SÖDERLUND
(harmonikka ja kitara)
3133F PARAATI MARSSI
AAMURUSKO, sotilisi

SUOMALAINEN TAITEILIJAYHTYMÄ
3132F HARMIAVEDEN RANNALLA
MENNÄÄSTÄ POJAT

NULLO ROMANI (viulunisti)
14368F SEI TUTTA BELLA (All Beautiful)
I DIECI COMMANDAMENTI (Ten Commandments)
12095F NEAPOLITAN NIGHTS (Neapolitan yö)
MIDNIGHT VALSE (Puoliyön valssi)

RUSSIAN NOVELTY ORKESTERI
12058F VOLGA, valssi
MUSTALAISVALSSI
12079F SONJA, valssi
MANCHURIAN KUKKULOILLA, valssi

EMIL VELAZCO, urkujen soolo)
12115F ESTRELLITA (Pieni tähti)
LA COLONDRINA ,Pääskynen)

THE FOUR SICILIANS
12013F GOOD FORTUNE, valssi (Buona Fortuna)
CELITO LINDO, valssi
Tilataan osoitteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan virallisille edustuksille kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 60 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

TUSI PARTURILIIKE VAPAUden talossa. Sisäänkäynti sivulta. Jalmar Oksanen.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "Mojakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

PORT ARTHUR, ONT.

PALLOHUONE. SAATAVANA SIkaareja, tupakkaa ja pehmeitä juomia. Toivomme yleisön kannatuksen liikkeelleemme. Mäki ja Kivistö, 318 Bay St., Port Arthur, Ont.

PORT WILLIAM, ONT.

A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block, Fort William.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Suomalainen tyttö palvelee teitä. Avoinna myös illasin. Sijaitsen viakerrassa postikonttorin vastapäätä. Timmins.

HUONEITA VUOKRATAAN. JA palveluspaikkoja aina saatavana, ettuli paikalla tarvitsee. L. Anderson, 176 Huron St., puhelin Trinity 2120.

TORONTO, ONT.

EMPIRE STUDIO ON ALENTANUT kaikkialisten valokuvien hintoja puolella 18 vuotoista vuotuisyrityksen yhteydessä. Postikortit ovat nyt $1.00 tusinalta, ennen olleet $2.50. Kapinettivalokuvat ovat $3.00:sta ylöspäin tusinalta. Nämä hinnat ovat voimassa tämän helmikuun ajan. Kaikki työ taataan. Kunnioituksella: Empire Studio, 367 Queen Street West, Toronto, Ont. (MTr

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa ateriottain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Kirkland Lake, Ont.
Box 297 ja 657.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
9 Durham St.
—Box 1673—

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Kontiori 1588

ED LATVALAN
HIITERISAUNA
55 Yonge St. Puhelin 495
Auki joka arkipäivä 2-12 yöllä
Lauantaina kello 2:een asti.
SUDBURY, ONT.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

...sinua on yli 25 miestä ja naista tautia sellettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen tauditlleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan toisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen jälkeläisessä suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varoksa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkilliike Yhdysvalloissa—

P. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Sudbury

HARJOITUKSIA

"Laivan kannella" tänä iltana kello 8.

Lauluharjoitukset, koko kuoro, tiistaina kello 4.30.

Keskiviikkona kello 8 "Murros".

KEVÄTKARNEVAALITANSSIAISET

Tämän kevään ensimäiset karnevaalitanssiaiset pidetään Liberty haalilla, lauantaina t.k. 15 p. iltana. Siellä tulee olemaan niin hauskaa että sellainen joka jää sivuun kaikesta tästä tulee katumaan sitä koko elämän ikänsä. Haali tullaan erikoisesti koristamaan tätä iltaa varten. Myöskin karnevaalihattuja, y.m. hullutuksia, erikoinen valaistus sekä tanssimusiikki suuren suurelta orkesterilta. Koettakaa jokainen pitää tämä mielessä, se on siis lauantai-iltana 15 p. Lähemmin vielä ilmotuksessa.

POLIISIOIKEUS

Useita miehiä oli pidätetty pyhän aikana juopottelemisesta ja tappelemisesta. Kaksi suomalaista Copper Cliffistä ilmaantui oikeudessa pää kääreissä, tuloksena eilen illalla Ontario kadulla tapahtuneesta kahakasta, missä pääsyyllisenä annettujen todistusten mukaan oli ollut E. Partanen Sudburysta. Oikeus katsoi todennäköiseksi, että Partanen oli heittänyt kiven, mikä oli sattunut kantaja Heinoa silmään aiheuttaen lievemmänlaatuisen vamman ja tuomittiin Partanen kolmeksi kuukaudeksi vankeuteen. Nujakka oli tapahtunut pimeässä ja kävivät annetut todistukset useissa kohdin ristiin, kuten esimerkiksi tappelun alkusyyhyn nähden.

Erää puolalainen sai 100 dollaria sakkoa tai 2 kk. vankeutta väkijuomien säilyttämisestä, jotka oli hankittu laittomasti.

KAUPUNGIN INSINÖÖRI KUITTAA

S. Purvis Sudburyn kauppalan insinööri ulee jättämään toimonsa t.k. 15 p:nä. Tilalle tulee W. McMullen Detroitista. Täkäläisillä herroilla on ollut jotakin hampaan kolossa Purvista vastaan, joten he nyt pääsevät hänestä. Uusi viranhaltija on entinen sudburylainen.

LISÄÄ ONNETTOMUUKSIA

Dominion Bridge Co:n työläiset Valvo Philippe ja Arnold Lloyd ovat loidettavina täkäläisessä St. Josephin sairaalassa, kun olivat pudonneet työssä ollessaan, saaden pienempiä vammoja.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

pidetään auki joka päivä kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettu koko päivän. Rahanvälitystä tehdään vastaan kirjakaupassa jälkeen kello viiden.

VÄENLASKU SUURITÖINEN HOMMA

Ottawa, maalisk. 10. — Ensi vuoden aikana tullaan Canadassa toimittamaan seitsemäs väenlasku jälkeen Canadan liittoutumiskonferenssin. Väenlaskun suorittamiseen palkataan kaikkiaan 15,000 henkilöä ympäri Canadaa. Tämä summa on viisi kertaa suurempi kuin mitä Canadassa oli valkoisia asukkaita, ranskalaisten toimittaessa ensimäisen väenlaskun v. 1666.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Pitkä puhe

Muistelma Perä-Pohjolasta

Kirj. Ludvig Kosonen

Seisoin puhujan paikalla pöydän takana. Sali oli täynnä lapikasjalkaisia, partaisia, tupakoivia miehiä, hatut päässä, piiput suussa.

Olin tullut tänne Kemin kaupungin yläpuolelle pää täynnä suuria asioita. Tullut valistamaan tätk Perä-Pohjolan kansaa. Ja nyt kun minun olisi pitänyt alkaa, valtasi mieleni avuton tunnelma.

Tunsin olevani lapsi näiden erämaan karujen miesten edessä. Vai eivätkö he tietäneet elämästä enemmän kuin minä.

Katseeni siirtyi miehestä toiseen pitkin eturiviä. Tuossa koetti yksi sytyttää piippuaan mahdollisimman hiljaa, ettei häiriteisi yleistä äänettömyyttä. Hänen vieressään istui pitkä, voimakas hongankaataja suorana kuin seiväs, pitäen karhunkämmeniään polviensa päällä Hongankaatajan vieressä istuu vanhanko mies. Hän oli heittänyt toisen jalkansa toisen yli ristiin. Nojasi kyynärpäätänsä päällimmäisen jalkansa polveen. Ja leukaansa kämmeneen kyynärpään toisessa päässä.

— — —

Mutta minunhan pitikin puhua..... Niin.....

Olin ollut tavallista kauemmin vaiti, mutta ei tämä yleisö hermostunut.

Aloitin.

Selitin minkälaisin aikomuksin olin tänne tullut. Kerroin miten luonto ja ihmiset minuun täällä olivat vaikuttaneet. Rehellisesti.

Sanoin, että tunsin, etten pysty heidän valistajakseen. Että tunsin levani etelästä tullut poikaloppi.

Mutta minä saatoin kyllä heille kertoa, millaista etelässä oli. Miten työläiset siellä elivät. Minkälaisia pyrkimyksiä heillä oli ja miten he veivät niitä eteenpäin. Ja minä kuvailin niitä puolisen tuntia. Sitten pysähdyin. Halusin nähdä, miten puhe oli kuulijoihin vaikuttanut.

Piippumies rassasi piippuaan, koettaen tehdä sen huomiota herättämättä. Hongankolistaja piti käsiään polvillaan. Vanha mies nojasi leukaansa kämmeneen. Seuraavakin mies istui aivankuin ei koko toimitus koskisi häntä.

Ehkäpä tunteisiin vetoaminen auttaisi?

Vetosin puoli tuntia "tunteisiin". Sitten:

Piippumies pisti tupakkaa piippuunsa. Vanhan miehen vieressä istuva näytti vaipuneen omiin ajatuksiinsa.

Jahah, ajattelin. Tämä joukko kaipaa nähtävästi tulta ja innostusta.

Ja minä sovitin puheeseeni käänteitä. Järjestin siihen jännittäviä kohtia ja heitin ratkaisun kuin pommin katsomoon. Innostuin. Puhuin neljäkymmentä minuuttia. Silloin:

Mitä? Piippumies sytytti hiljaa piippuaan. Hongankaataja ja vanha mies istuivat kuin ennenkin.

Jos koettaisi puhua, kuten pohjalainen sanoo "jämerästi". Se on: rauhallisesti ja todistellen joka väitteensä. Sanoen asiat halki.

Tein sitäkin puolisen tuntia. Ja katsoin taas heihin.

Piippumies rassasi piippuaan. Hongankaataja istui paikoillaan Vanha mies oli nyt muuttanut toisen polven päällimmäiseksi. Joka mies katseli minua.

Eikö näillä ihmisillä ollut lainkaan hermoja? Eivätkö he välittäneet lainkaan siitä, mitä heille sanoin? Jumal'auta! Ainakin ne kyllästyvät, kunhan puhun oikein pitkäveteisesti.

Ja minä puhuin. Puhuin puoli tuntia. Neljäkymmentä minuuttia. Kukaan ei liikkunut paikaltaan. Yksikään ei lähtenyt ulos salista. Kukaan ei haukotellut, ei häirinnyt. Mutta joka mies istui aivankuin asia ei lainkaan koskisi häntä.

Minä olin voitettu.

Muodostelin lyhyen loppuyhteenvedon ja lopetin. Poistuin esiripun taa näyttämölle. Heittäydyin väsyneenä ensimmäiseen siellä ollee seen sohvaan — suoraan erään kemiläisen rouvan syliin.

— Ettäkö eivät kuunnelleet sinun puhettasi? Kyllä kuuntelivat. Olisitpa ollut tuolla kahvilan puolela äsken. Siellä arvostelivat sitä puhettasi. Mutta mitä hittoa sinä siinä loppupuolella oikein aloit jankkaamaan? Olisit jatkanut entiseen tapaan.

Kyllä täällä Pohjoisessa jaksetaan se kuulla, minkä etelän mies jaksaa puhuakin.

Kumpi elää kauemmin — mies vai nainen?

Ties kuinka kauan on ollut tapana puhua heikommasta ja vahvemmasta astiasta, kauniimmasta ja rumemmasta sukupuolesta. Edelliseen ryhmään on tällöin aina sijoitettu vaimoväki. Ja suurin piirtein katsoen lienee tämä käsitys ollut oikeakin. Heikompiahan ne naiset useimmiten ovat ainakin raajojensa voimiin nähden ja eikö pähän liene viisainta myöntää niille etusija kauneuskilpailuissakin miehen rinnalla. Muuan tunnettu ranskalainen sanomalehtimies oli tosin tässä parisen vuotta sitten niin röyhkeä — huolimatta siitä, että ranskalaisia yleensä kehutaan erittäin kohteliaiksi — että julkesi, palattuaan kotimaahansa Suomeen tekemältään matkalta, painattaa lehteensä oman mielipiteensä, että suomalainen mies on kaikassa jäykkyydessään ja kömpelyydessään sekä komea että peljättävä otus, kun taas suomalaiselle naiselle vain sangen harvoin voi antaa lisänimeksi kaunis. Mutta mitäs me tästä hävyttömästä muukalaisesta herrasmiehestä, joka tuskin ymmärsi asiaa, josta sillä kertaa lausui mielipiteensä. Me olemme varmuuden vuoksi sillä kannalla, että naiset muodostavat kauniimman sukupuolen. Ja heikkoudenkin me mielellämme suomme heidän vahvaksi puolekseen. On kuitenkin eräitä aloja, joilla parhaitenkaan treenattu kohteliaisuus ei salli myöntää naiselle heikommuuden kunniasijaa. Sellaisiin kuuluu elämän pituus.

Kuten moni tietänee, syntyy poikalapsia enemmän maailmaan kuin tyttöjä. 100 tyttöä kohti syntyy 107 poikaa. Luonto ei siis suosinut ikäneitojen säätyä, mitä syntyneisyyteen tulee. Kuitenkin on jo vanhoilta ajoilta säilynyt tietoja siitä, että täysikasvuisista naisista on kaikissa maissa pyrkinyt kertymään ylimääräisiä "säästöjä". Ja niin on asianlaita nykyisinkin.

Maailmansotaan osallistuneissa maissa on naisten liikatuotanto kohonnut aivan poikkeuksellisen suureksi. Ranskassa, Saksassa ja entisissä Itävalta-Unkarin maissa on 100 naista vastaan asetettavissa 80 miestä. Mikä huutava pula ja puute! Erehtyisimme kuitenkin, jos luulisimme, että maailmansodan teurastukset olisivat yksin aiheuttaneet tällaisen mieskadon. Tosiasia näet on, että miehiä olisi joka tapauksessa vähemmän kuin naisia, vaikkei pitkiin aikoihin olisi mitään sotaa ollutkaan. Miehiä kuolee kesken ikäänsä paljoa suuremmassa määrässä kuin naisia.

Tämä miesten suurempi kuolevaisuus ilmenee oikeastaan jo ennen syntymistä, sikiöasteella. Poikalapsia syntyy kuolleina näet 16.7 prosenttia enemmän kuin tyttölapsia. On sangen vaikea päätellä, mistä tämä johtuu. Eräiden asiantuntijain mielestä aiheutuisi se siitä, että poikalapsi on äitinsä kohdussa ollessaan ikäistänsä tytön alkua isompi ja painavampi. Varmaa tämä ei kuitenkaan ole.

Jos sitten tarkastamme päivänvalon nähneitten ihmislasten kuolevaisuutta, niin saamme huomata, että miehenpuolia kuolee ensimäisellä ikävuodellaan 18.6 pros. ja toisella 4.2 pros. enemmän kuin vaimoväkeä. Vähitellen tämä suhde muuttuu, ja kymmenen ikävuoden tienoilla on eri sukupuolten kuolevaisuus tasassa. 10—15-vuotiaita poikia kuolee jo 7.1 pros. vähemmän kuin tyttöjä. Nuoruusvuosina, nimittäin 15—25-vuotiaina, pääsevät tytöt taas voitolle. Mutta kun 25 vuoden ikä on saavutettu, kuolee miehiä aina 35:n ikävuoteensa asti 7 pros. vähemmän kuin naisia.

40 vuotta täytettyään pääsee naissukupuoli ehdottomasti voitolle. Senjälkeen on miesten kuolevaisuus aina suurempi, ollen 50—60 vuoden iässä 32.9 pros., 60—70 vuoden iässä 37.7 pros. ja 70—80 vuotta täyttäneitten keskuudessa 18.5 pros. suurempi kuin vastaavien ikäluokkain kuolevaisuus naisten keskuudessa. Tämä tosiasia johtunee pääasiallisesti siitä, että miehet sairastuvat vanhemmalla puolella ikäänsä paljon helpommin tuberkuloosiin ja keuhkokuumeeseen sekä erilaisiin hengityselinten, suoliston, ainevaihto- ja eristyselinten tauteihin kuin naiset. He käyttävät myöskin paljoa useammin väärin alkoholijuomia, tupakkaa y.m. myrkkyjä. Huomattavassa määrässä ovat myöskin ammattitaudit ja itsemurhat lisänneet miesten kuolevaisuusprosenttia.

Erikoisen mielenkiintoisia ovat tiedot siitä, missä määrin perhesuhteet vaikuttavat kuolevaisuuteen. Verraten yleinen lienee ollut se luulo, että ikäneidot ja vanhatpojat, joilla usein on elämässään vähemmän häiräämistä ja puuhaamista kuin perheellisillä ihmisillä, olisivat vanhemmiksi Länsimaissa kerätyt tilastot kuitenkin osoittavat, että tämä käsitys on ollut ehdottomasti väärä. Niistä käy selville, ettei varsinkaan vanhanpojan elämä ole mitään länsiläismisläkettä. Avioliitossa olevat miehet elävät näet keskimäärin 6 vuotta kauemmin kuin vapautensa säilyttäneet vanhatpojat. Mitäs sanotte ikänuorukaiset? Vieläkö tekee mieli välttää rakkauden suloisia "joksin välttä kovin kireitä kahleita?

Myytävänä

hyvässä kunnossa oleva C-melodia saxaphoni. Kysykää
186 Eyre St., Sudbury, Ont.
Puhelin 990

Parturiliikkeeni

sijaitsee
Cochrane Hotellissa
HJ. WESTMAN
Box 152, Cochrane, Ont. (M

JUKKA LEHTELÄN
KIUVASSAUNA
avoinna tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina klo 2—12 yöllä. (M
Sudbury, Ont.
Puhelin 1444W - 467 Ontario St.

The Monarch Drug Store Ltd.

HEARST — ONTARIO
Victor Orthophonic fonografeja
Rexall tuotteita

MATKAILIJAKOTI
— ja —
RUOKALA

SENJA HEIKKILÄ
1342 St. Antoine St., Montreal, Q.

Pari miestä saa asunnon

V. TUOMI
436 Tedman Ave., Sudbury, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin päästä kirjevaihtoon Sam Mäen (Samppa Mäenpää) kanssa tärkeän asian vuoksi.
Wilho Seppänen,
Box 1203, Sudbury, Ont.

Haluan tietää missä nykyään oleskelee veljeni Kalle Salonen, kotoisin Siikaisista, Otamailta? Ole hyvä ja anna tietää itsestäsi allaolevalle osoitteella.
Mrs. Emilja Lehtinen,
226½ Drouillard Rd.,
East Windsor, Ont.

Kevätryntäys

S. J. Sault Ste. Marien osasto toimeenpanee erikoisen kevätryntäyksen

OHJELMA ON SEURAAVA

Torstaina t.k. 13 p:nä
"VERIVIHOLLISET"

Nelinäytök. sodanvastainen hyvä näytelmä.
ALKAA KELLO 8.30 IP. TÄSMÄLLEEN
Sisäänpääsy ennakolta 40c, ovella 48 ja vero, lapsilta 15c.

Perjantaina t.k. 14 p:nä
Japanilaiset Unelma-Tanssit

Italialaisella orkesterin soitolla. Tilaisuuden mukaiset valot.
ALKAA KELLO 9 ILLALLA
Sisäänpääsy 25 senttiä kaikilta.

Lauantaina t.k. 15 p:nä
"Permantopaikka No. 10"

Oikein hauska naurupilleri. 4-näyt., viimeisen kerran.
ALKAA KELLO 8.30 IP. TÄSMÄLLEEN
Sisäänpääsy ennakolta 40c, ovella 48c ja vero, lapsilta 15c.
S. J. OSASTO.
Kaikkiin näihin tilaisuuksiin yhteinen ennakkolippu $1.00.
Saapukaa joukolla! Varmaan katsomisen arvoista!

Keittäjättären paikka

julistettu avonaiseksi Creighton Minen suomalaiselle poikatalolle. Ruokaa tulee laittaa 40—50 miehelle. Hakemukset palkkavaatimuksineen on tehtävä tämän kuun 18 päivään mennessä. Toimeen on astuttava kutsun saatua.

Box 91, Creighton Mine, Ont.
Johtokunnan puolesta YRJÖ LAAKSO.

J. A. ERICKSON

Vakuutus- ja kiinteimistö asioitsija

Palovakuutuksia, automobiilivakuutuksia, Surety bondeja. Taloja ja lotteja myytävänä. Laillisia asiapapereita tehdään. Canadan kansalaispaperien hakemuksia täytetään.

Konttori Huron Chambers
P. O. Box 718, Sudbury, Ont.

Hammaslääkäri

Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
SUDBURY ONTARIO

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTAA —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. ..... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta .....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta ..... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
WOMAN WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. hinta 1 vk. $1.00
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v.. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chisagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITA JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta .....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad .....vuosik. $4.00. ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPAIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSATYÖLAINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLAIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Jobitöitä valmistetaan

Vapauden kirjapainoon otetaan tehtäväksi kaikenlaatuista työtä, kuten kirjekuoriin nimen painoa, kirjeenpäitten valmistusta ja statementtien tekoa ja mitä tahansa yksi taikka useamman jobityötä. Osastoja, yhtiöitä, osuuslikkeitä ja yksityisiä kehotamme hettämään tarvitsemiensa töitten valmistuksen Vapaudessa tehtäväksi. Työ tehdään ehdottomasti ehdoluokkaista ja hinnat ovat kohtuulliset. Lähettäkää tilauksenne osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Helsingin Työväen Säästöpan

Postiosoite: Suom. Helsinki. Sähköosoite: Työ...
Omat varat 9,000,000 Smk. Hoitovarat yli 180,000,000
Maksaa korkoa
Säästötilillä 7½ % Juoksevalla tilillä 6

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen ra... tos. Se on nuoresta ijästään huolimatta maan kehityskykyis... kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista Säästöpankeista... on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan... tettavasti ja varovaisesti, riittävää luottotappiota ei säästö... koskaan ole kärsinyt. Säästöpankki on aina nauttinut siirtolo... luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat sum... näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten po... sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluummin pankkishekin m... sa tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saat... lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain... otteen. Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikert... sen toiminnastaan jokaiselle sitä haluavalle.

Urheiluväen huomioon otettavaa!

Meillä on kaksi arvokasta kirjaa, jotka myymme pois huomattavalla alennuksella

Ensimmäiset Työväen Olympialaiset 1925

Hyviin kansiin sidottuna, ent. hinta $1.25, nyt 90c.

Työväen Urheilulehti v. 1928

Sidottuna hyviin koviin kansiin, ent. hinta $2.50, nyt $1.75

Ensimmäiset Työväen Olympialaiset"-teos on mielenkiintoinen ja hyödyllinen kenelle tahansa muillekin paitsi urheilijoille. Onhan se täydellinen historiaa työväen kansainvälisestä urheiluliikkeestä. Meillä on vain pienempi määrä näitä teoksia jälellä. Hankkikaa ne ajoissa itsellenne. Teokset ovat myös arvokkaita lainakirjastoihin.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
BOX 69, SUDBURY, ONT.

LAIVAPILETTEJÄ

SUOMEEN JA SUOMESTA CANADAAN

Jos aiotte matkustaa Suomeen tai tuoltaa tuttaviaan Suomesta tänne niin kääntykää meidän puoleemme laivapaikkojen ostossa. Myymme pilettejä kaikille linjoille.

Suomeen matkustaessa tehkää pilettitilauksenne ajoissa ja ilmottakaa millä junalla saavutte Montrealiin, että voimme olla asemalla vastassa.

VAPAUS MONTREAL BRANCH
JOHN STAHLBERG
1196 St. Antoine St. — Montreal, Que.

1000 Sanaa Englantia

12—13:s vihkot, yhteen nidottuna, hinta 25 senttiä.

Kaikille niille jotka ennemmin ovat hankkineet tämän saakka seuranneet numerot itselleen on tarpeellista saada nämä yllämainitut myös, sillä näihin vihkoihin sisältyy nyt 1000 sanan englantilais-suomalainen sanakirjaosasto. Juuri niiden sanojen joita tässä oppijaksossa käsitellään.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Oletteko vailla voimaa ja enerkiaa

Älkää kulkeko elämänne läpi väsyneenä, heikkona, ... kuloisena, uloskuluneena — puolittain sopivana — ... te voitte nauttia sen monista mukavuuksista. Nuga-... vapauttaa ruumiin voimaajäytävistä myrkyistä. Se ... vistua ja virkistää elinvoimia, säännöl... vatsan ja suolistoa ja voittaa umpiluoli... tuo teille takaisin elämisen ilon ja virkey...

Nuga-Tone kilhottaa ruokahalua ja ... aterianne enemmän nautintorikkaaksi, ... auttaa ruansulatusta, huojentaa ... san ja suoliston toimintaa, pyrkii ... tää munuais- ja rakkoärtyneisyy... rauhoittaa vaivatut hermot, ... levollisen, virkistävän unen ja ... vattaa tervettä lihaa laihoille.

Nuga-Tonea myyvät ... ki rohdoskaupat. Jo... rohdoskauppiaallanne ... sitä, pyytäkää häntä ... maan sitä teille ... rohdoskauppiaalta.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terve...

Oletko tilannut "Vapauden"